

Tržaška pokrajina najmanjša in z najstarejšim prebivalstvom

Podružnica
Tržaške knjigarne
na Opčinah
naletela
na zanimanje
in odobravanje

✓ 9

Drugi dan zasedbe viših
srednjih šol v Trstu

✓ 8

Palčič in
Global Kryner
v goriškem
Kulturnem domu

01110

01110

01110

977124 666007

SREDA, 10. NOVEMBRA 2010

št. 266 (19.973) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

**Osimo -
velik
dosežek,
velik
problem**

DUŠAN UDÖVIČ

Kako neznansko daleč se zdi danes govoriti o osimskih sporazumih, potem ko že nekaj let ni več državne meje, ob kateri smo dolga leta živeli v dobrem in slabem. Pomislimo samo na to, da je bil glavni strateško-politični cilj sporazumov narediti to mejo dokončno, potem ko je njena formalna začasnost še dolga desetletja po vojni občasno ustvarjala napetosti med Italijo in tedanjo Jugoslavijo, v glavnem zaradi nepotešenih italijskih appetitov do Istre. V Osimu se je 10. novembra 1975 dejansko odigralo eno zadnjih poglavij ureditve meja v povojni Evropi, ki je bila tedaj še v primežu hladne vojne. To je bil za tisti čas izjemno velik diplomatski dosežek, prvi mednarodni dogovor v duhu tedaj še sveže Helsinskih listine o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Vendar je Osimo v naših krajih kmalu pokazal drugo, veliko nesrečnije plat medalje. Naključje je naneslo, da je ravno nekaj dni pred današnjo 35-letnico osimskih sporazumov preminil Manlio Cecovini, tržaški odvetnik in politična osebnost, katere zvezda je zablestela ravno v silovitem nasprotovanju, na katerega je Osimo naletel zlasti v Trstu. Dal je povod za ustanovitev melonarskega gibanja Lista za Trst, konglomerata liberalnacionalne in prostozidarske tradicije, lokalpatriotskega populizma, nikoli povsem zamrlega iridentizma in političnih računov revanšistične tržaške desnice. Takrat se je Trst po letih upanja in znakov odpiranja zaprl v svoj brezupni lokalizem, Lista za Trst je zmagovalno zaigrala na kartu populistične demagogije in nacionalizma. Splošna je bila ocena, da smo na Tržaškem z vidika civilizacijskega in gospodarskega razvoja zdrknili za najmanj dvajset let nazaj. Odjuga je prišla še iz Illyjeve občinsko upravo, po marsikateri plati pa nosimo negativne posledice tistega časa še danes.

Kot je zapisal Jože Šumelj v nedeljski naslovnični našega dnevnika, je bilo manjšinsko vprašanje res trd oreh na pogajanjih. Zaščita manjšin je postala po osimskih sporazumih notranji problem obeh držav in kmalu smo videli, kako je reševanje tega vprašanja pojmovala italijska država. Na zaščitni zakon smo morali čakati kar četrto stoletja, sedaj pa se njegovo izvajanje že deset let vleče kot kurja čreva. No, tudi to pove obletica osimskih sporazumov, nameč, kako dolga je lahko pot do rezultatov in koliko vztrajnosti je treba na poti do cilja. Tu je še veliko dela za prihodnje generacije.

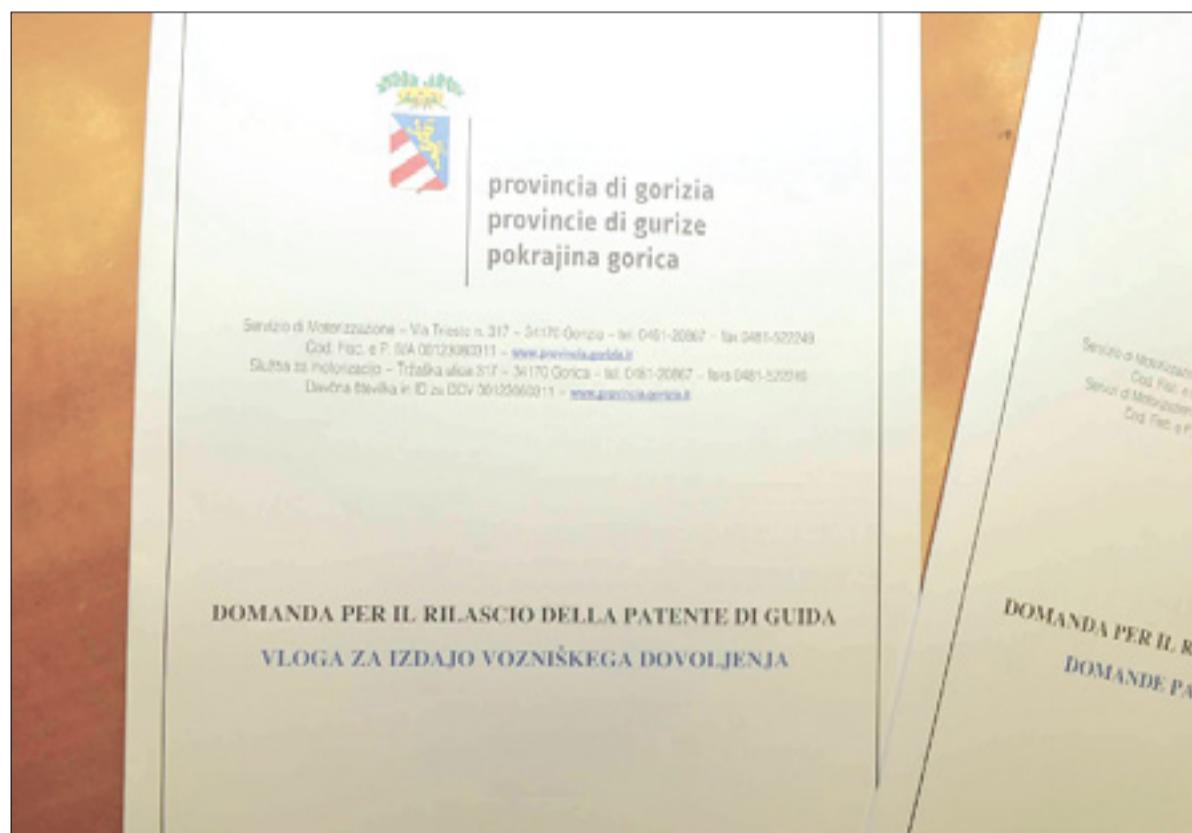
ITALIJA - Novo politično opozorilo Silviju Berlusconiju

Vlada v hudih težavah v poslanski zbornici

Bossi skuša posredovati med Finijem in ministrskim predsednikom

GORICA - Na pobudo pokrajinske uprave

Na civilni motorizaciji odslej dvojezični obrazci

GORICA - Slovensko-italijanski in furlansko-italijanski obrazci so z današnjim dnem na razpolago v uradih civilne motorizacije v Gorici, tako da je odslej mogoče izpolniti dvojezične vloge za izdajo in obnovo vozniškega do-

voljenja ter za operacije v zvezi z motornimi vozili in njihovi priklopniki.

Obrazce so prevedli uslužbeni pokrajinski urad za jezikovne skupnosti, saj je pred tremi leti na podlagi deželnega zakona št. 27 goriška pokrajina

prevzela pristojnosti, ki zadevajo delovanje civilne motorizacije. Z izdajo dvojezičnih obrazcev je goriška pokrajina potrdila svojo pozornost do uveljavljanja slovenščine in furlansčine v javnosti.

Na 14. strani

TRST - Na priporočilo predstavnikov Slovencev

Tržaški prefekt se bo zavzel za prispevke slovenski manjšini

TRST - Predstavniki slovenske manjšine so včeraj opozorili prefekta in vladnega komisarja za Furlanijo-Julijsko krajino Alessandra Giacchettija (foto Kroma) na zelo negativne posledice, ki bi jih imela za manjšino načrtovana razpolovitev državnih prispevkov. Prefekt se je obvezal, da bo zaskrbljenost Slovencev posredoval Berlusconijevi vladi.

Na srečanju na Prefekturi je tukaj tudi beseda o predlogu novega statuta Slovenskega stalnega gledališča. Slovenci ocenjujejo, da je predlog neuravnovesen in da ga je treba zato nujno spremeniti.

Na 3. strani

RIM - Berlusconijeva vlada je bila včeraj trikrat preglašovana v poslanski zbornici med obravnavo meddržavne pogodbe med Italijo in Libijo. Dogodek pomeni politično opozorilo ministrskemu predsedniku, ki so ga v poplavljeni Vicenzi glasno kontestirali.

V spor med Gianfrancem Finijem in Silvijem Berlusconijem se je vključil Umberto Bossi, ki bo poskušal prepričati predsednika poslanske zbornice, naj nekoliko omili polemiko v vlado. Tudi vodja Severne lige se - kot skoraj vse stranke - očitno boji predčasnih volitev.

Na 6. strani

»Nevidna« italijanska manjšina v Sloveniji

Na 3. strani

Odbornica prisluhnila industrijskim konzorcijem

Na 4. strani

Ponoči tatovi odnesli zlatnino iz Illyjeve vile na Opčinah

Na 8. strani

Na Goriškem še zaprtih nekaj cest

Na 15. strani

V Gorici zahtevajo obogatitev malic

Na 15. strani

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

Le sportswear
CANADIENS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno peščem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

ZGODOVINA - Jutri v Škrbini pri Komnu že trinajstič po vrsti

Spominska svečanost za padle in pobite primorske padalce

Pobudo za slovesnost je dal tržaški angleški novinar John Earle - Britanci se 11. 11. spominjajo svojih padlih

KOMEN - Jutri bo v Škrbini pri Komnu že 13. spominska svečanost za padle in pomorjene primorske padalce, na katero vabita Vaška skupnost Škrbina in Občina Komen. Ob 10. uri bo v cerkvi sv. Antona maša zadušnica, ki jo bo daroval vojaški duhovnik p. Vito Muhič, ob 11. uri pa bo slovesnost pred spominsko ploščo na pročelju Fakinove domačije, od koder je bil doma po vojni izginuli padalec Miloš Adamič.

Kot je znano, je 11. november dan, ko se Britanci spominjajo svojih padlih vojakov. Datum se je uveljavil tudi za Škrbino zaradi vpletene Britancev v junaško in tragično zgodbo primorskih padalcev, a tudi zato ker je za slovesnost na ta dan dal pobudo tržaški angleški časnikar in vojni veteran John Earle. Britansko, za njim pa še ameriško veleposlaništvo v Ljubljani sta sodelovanje pri slovesnosti sprejeli med svoje redne častne obveznosti.

John Earle bo tudi letos spregovoril na komemoraciji, na kateri so navedani še nastopi župana Uroša Slamiča, ki na nedavnih volitvah ni kandidiral in mu ravno v petek poteče županski mandat, ki ga je opravljal 12 let, predstavniki Zveze borcev ter preživelih padalcev. Spregovorila bosta še britanski veleposlanik Andrew Page in pa Ryan Brock z ameriškega veleposlaništva. Ob spomeniku bo častna straža Slovenske vojske, letos pa bo na slovesnosti zapel moški zbor Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Ivan Tavčar. Slovesnost bo povezovala domača kulturna delavka Anči Godnik.

V okviru spominskih slovesnosti za primorske padalce je bil že pretekli petek v Kulturnem domu v Komnu

Posnetek z lanske slovesnosti v Škrbini pri Komnu

KROMA

kulturni večer, na katerem so predstavili knjigo prof. Mire Cencic Primorske pesmi rodoljubija in tigrovskega upora. V antologiji domoljubnih pesnikov, ki jo je izdalo Društvo TIGR, so namreč zastopani tudi nekateri primorski padalci. Po pozdravu župana Uroša Slamiča in nastopu mešanega zbora Cominum pod vodstvom prof. Ingrid Tavčar sta o knjigi spregovorila avtorica in časnikar Ivo Jevnikar. Izbor pesmi je podala Anči Godnik, ki je prisotnim prebrala tudi poeziji padalcev Josipa Dolenca (rojen na Opcinah, izginil je po vojni v Ljubljani) in Cirila Kobala (preživelega padalca, ki živi v Kopru).

Za zapahi še sedmi ropar

PORDENON - Pordenonski karabinjerji so aretirali 28-letnega Romuna Leonarda Gherguta s stalnim bivališčem v Brescii, ki je skupaj še s šestimi rojaki (med njimi je bila tudi ena ženska) sestavljal sedemčlansko kriminalno tolpo, od katere so šesterico spravili za zapah junija letos po streškem obračunu v Maniagu. Vsi aretirani so romunski državljanji, obtoženi pa so petih ropov in osmih tatvin na območju Pordenona, Vicenze, Verone, Roviga in Benetk. V zaporu ni ženske članice tolpe, 24-letne Aline Stoica, ki so jo po aretaciji izpustili zaradi nosečnosti in je takoj nato pobegnila v Romunijo in so zanj razpisali mednarodno tiralico. Kriminalna tolpa je imela svojo bazo v Brescii, pon oči pa se je preselila na območje Triveneta, kjer so izvajali svoje roparske in tatiniske pohode.

ŠPETER - Jutri Tretji večer Beneških kulturnih dnevov

ŠPETER - V občinski dvorani v Špetru bo jutri ob 18.30 tretje predavanje iz ciklusa Beneških kulturnih dnevov na temo odkrivajmo našo manjšino. Dneve prireja Inštitut za slovensko kulturo iz Špetra pod pokroviteljstvom občine Špeter in Pokrajine Videm, program pa je tudi letos zasnovan zgodovinar in glavni urednik štirinajstdnevnika Dom Giorgio Banchig.

Predavalca bosta zgodovinarja Fedja Klavora in Paolo Foramitti. Klavora bo govoril o Napoleonovem pohodu iz Gorice preko Nadiških dolin, Kobarida in verjetno Štupce proti Koroški, Foramitti pa bo občinstvu spregovoril o meji med Kraljevino Italijo in Ilirske province v letih 1809-1814. Pokroviteljica jutrišnjega srečanja je delegacija za severno Italijo organizacije Le Souvenir Napoléonien, katere član je tudi furlanski zgodovinar Foramitti.

Zelo zanimiva pa je tema predavanj 25. novembra. Govor bo namreč o vprašanju meje med Italijo in Slovenijo v obdobju narodnoosvobodilnega boja in odporništva. O tem bosta spregovorila načelnik Upravne enote Tolmin Zdravko Likar in Alberto Buvoli s Furlanskega inštituta osvobodilnega gibanja (Istituto friulano del movimento di liberazione).

Beneški kulturni dnevi se bodo zaključili spomladni prihodnjem leto s posvetom o Risorgimentu, pričakovanih takratnih prebivalcev Furlanije in odnosu Cerkve do italijanskega preporoda.

Na vseh predavanjih je poskrbljeno za simultano prevajanje.

ROP FESR 2007 - 2013
REGIONALNI CILJ KONKURENČNOST
IN ZAPOSLOVANJE
Furlanija Julijska krajina

OVREDNOTENJE TERMALNIH VIROV: ROP FESR 2007-2013 POMAGA PRI RAZVOJU GORSKIH OBMOČIJ

V deželnem uradnem listu - BUR št. 45 z dne 10. novembra 2010 je bil objavljen razpis za **ovrednotenje termalnih virov v gorskih območjih**.

Sredstva so namenjena razvoju obstoječe infrastrukture in naravne dediščine v gorskih območjih preko projektov za ovrednotenje termalnih virov za trajnostni razvoj turizma in za izboljšanje zaposlitvenih možnosti prebivalstva.

Prejemniki sredstev so občine, pokrajine, gorske skupnosti, mala in srednja podjetja ter velika podjetja. Sredstva na voljo prejemnikov znašajo 997.838,00 evrov. Zainteresirane stranke morajo vložiti zahtevek za sredstva **najkasneje do 10. marca 2011.**

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

Unione Europea
FESR

Ministero dello
Sviluppo Economico

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani www.regione.fvg.it v sekcijski namenjeni ROP FESR (dostopna preko bannerja na vstopni strani).

TRST - Poziv prefektu in vladnemu komisarju za FJK

Manjšina opozorila na posledice napovedanega krčenja sredstev

Sporni predlog novega statuta SSG naj se znova vrne na Prefekturo

TRST - Vladni komisar za Furlanijo-Julijsko krajino in tržaški prefekt Alessandro Giacchetti bo posredoval rimski vladi veliko zaskrbljenost slovenske manjšine zaradi napovedanega krčenja državnih sredstev. Razpolovitev finančne pomoči bi pomenila katastrofo za Slovence in veliko osiromašenje za ta naš prostor, so dejali senatorka Tamara Blažina, predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štok ter deželni svetnik Igor Gabrovec. Srečanja (Igor Kcjančič je bil upravičeno odsoten) se je udeležil tudi Livio Semolič, parlamentarni sodelavec senatorke Blažina.

Delegacija manjšine je ugotovila, da italijanska vlada doslej ni izpolnila obljube o sistemskem financiraju manjšinskih kulturnih ustanov. Finančni zakon je že v parlamentarni proceduri in v bistvu skoraj ni možnosti, da bi parlament »popravil« vladno odločitev o slovenski manjšini. Ostaja možnost drugih zakonskih ukrepov in izredna pomoč, za katero se je Silvio Berlusconi za tekoče leto odločil na pritisk Slovenije. V Ljubljani računajo, da se bo ponovil ta scenarij, ki pa ga postavlja pod vprašaj negotova politična situacija v Italiji, kjer ne gre izključiti padca Berlusconijeve vlade. Manjšina je s tem v zvezi zaprosila za srečanje s podtajnikom pri predsedstvu vlade Giannijem Letto.

Na sestanku na sedežu Prefekturje so govorili tudi o predlogu novega statuta Slovenskega stalnega gledališča, ki je za Slovence nesprejemljiv, saj manjšini dejansko odreka dosedanja vlogo v teatru. Predstavništvo manjšine je prefektu Giacchettiju predlagalo, da se statut SSG »vrne« na Prefekturo, od koder je ob izbruhu zadnje finančne krize gledališča začel svojo pot. Prefekt je ta predlog sprejel, njegova vloga pri tej zadavi pa je posredovalne narave, saj bodo glavno besedo še naprej imela tri lokalne uprave (Dežela, Pokrajina in Občina Trst) ter slovenska manjšina.

O težkih finančnih časih, ki se napoljujejo Slovencem v Italiji, se bosta deželniki tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin in deželni svetnik Gabrovec danes v Rimu pogovarjala s predstavniki manjšinskih strank v parlamentu. V prvi vrsti se bosta predstavnika SSK sestala s poslanci in senatorji Južnotirolske ljudske stranke (SVP), predvideno je tudi srečanje s senatorjem Union Valdotaine Antoniom Fossonom. Stranka SSK je prepričana, da je potrebno pri iskanju rešitve tako zapletenega vozla iskati pomoč pri vseh možnih sogovornikih.

Pri vsem tem gre vsekakor pričakovati solidarnost in podporo s strani predstavnikov manjšinskih strank, ki zarači svoje specifice najboljše razumejo potrebe naše narodne skupnosti. SSK bo s svojimi prizadevanji v oporo senatorki Tamari Blažina, na kateri sloni večji del odgovornosti pri zagovarjanju stališč slovenske manjšine pri rimskeh oblasteh.

Predstavniki slovenske manjšine skupaj s tržaškim prefektom Alessandrom Giacchettijem

KROMA

KOPER - Zelo kritična ocena zastopnikov Italijanov v Istri

Za glavnino slovenskih občil italijanska narodna skupnost žal sploh ne obstaja

KOPER - Osrednji slovenski mediji, začenši z RTV Slovenija, popolnoma ignorirajo italijansko manjšino in njene probleme. Ta grenka ugotovitev je prišla do izraza v oddaji Meridiani italijanskega programa TV Koper-Capodistria, ki jo vodi novinar Ezio Giuricin. Na njegova vprašanja so odgovarjali vodja Italijanske unije Maurizio Tremul, poslanec v slovenskem parlamentu Roberto Battelli, predsednik obalne italijanske skupnosti Flavio Forlani in Alberto Manzin, občinski svetnik v Piranu.

»Ko se slovenski manjšini v Italiji zgodi krivica, se ljubljanski mediji na dolgo in široko razpišejo, ko se nekaj dobrega ali slabega dogaja v italijanski manjšini pa molčijo. Zanje dejansko ne obstajamo,« je dejal Forlani. Omenil je Delo, Primorsko kroniko (slovenski program TV Koper), Primorske novice in zlasti nacionalno televizijo, ki naj bi v zadnjih oddajah Tednik o manjšinah - tako Manzin - skoraj popolnoma »odrezala« izjave predstavnikov italijanske manjšine.

To je posledica dejstva, da je slovenski tisk pilotiran, je prepričan Battelli, medtem ko je Tremul ocenil, da se manjšina premalo obrača na pristojne institucije (tudi v sklopu RTV), ki ščitijo pravice manjšin. V TV oddaji Tednik je očitno prišlo do

Vodja UI Maurizio Tremul

Poslanec Roberto Battelli

Vodja obalne skupnosti Flavio Forlani

na zadnji seji komisije za narodnosti slovenskega parlamenta.

Pahor je na tej seji - kot smo poročali - napovedal, da Ljubljana v državnem proračunu 2011 ne bo krčila finančne pomoči Italijanom in Madžarom. Ob tem je predsednik vlade obžaloval, da namerava Italija prihodnje leto še dodatno zmanjšati državne prispevke slovenski manjšini in njenim kulturnim ustanovam. Prav je, da se pri tem vprašanju ne uveljavlja načelo recipročnosti, ki ga narodne manjšine v glavnem zavračajo.

Istituto Acustico Pontoni srl
PROFESSIONALCI SLUHA
www.istitutoacusticopontoni.it

OBIŠČI NAŠE CENTRE, BREZPLAČNO BOŠ LAJKO PREIZKUSIL NOVE DIGITALNE SLUŠNE APARATE, DA TI BO RAZGOVOR S SVETOM LEPŠI

Tržič

Trst

Trst
Sv. Jakob

Videm

Červinjan

Latisana

San Vito al
Tagliamento

Gorica

Trg Piazza della
Repubblica, 27
0481/46983

Ul. Giulia, 17
040/358971

Trg Sv. Jakoba, 22b
040/3720949

Ul. Aquileia, 52
0432/513080

Ul. Aquileia, 42
0431/370473

Ul. Vendramin, 10
0431/521168

Ul. Savorgnano, 1
0434/1774525

Ul. Marconi, 3b
0481/30030

JAVNE UPRAVE

Zmeda v desni sredini

TRST - Deželni svet bo morda še ta mesecev obravnaval predlog desne sredine o zmanjšanju števila članov pokrajinskih svetov in ukinitev drugega volilnega kroga (balotaže) na pokrajinskih in občinskih volitvah. Glavni pobudnik predloga je stranka Ljudstva svobode, njena zamisel pa ne uživa podpore pri UDC, ki je v tem primeru odločilni dejavnik za usodo tega zakonskega osnutka. Slednji uživa nasprotovanje leve sredine, ki meni, da bi si volilna zakonodaja zaslužila ne samo široko podporo, temveč tudi poglobljeno obravnavo, ki je doslej še ni bilo.

Berlusconijevi stranki se vsekakor precej mudi in zahteva, da se do zadeve opredeli deželna skupščina. V primeru odobritev bi nova volilna pravila skoraj gotovo stopila v veljavo leta 2012.

POLITIKA - Pred napovedanim jutrišnjim srečanjem med Bossijem in Finijem

Berlusconi ne popušča Vlada v težavah v zbornici

V Vicenzi glasno nasprotovali ministrskemu predsedniku med obiskom poplavljene območij

RIM - Silvio Berlusconi nima najmanjšega namena, da bi odstopil in tako sam sprožil vladno krizo. To je povedal v nedeljo takoj po nastopu Gianfranca Finija na skupščini FJL in to je ponovil včeraj v Vicenzi, kjer so ga med obiskom poplavljene območij nekateri domačini glasno kontestirali. Da je desna sredina v hudi težavah dokazuje včerajšnje glasovanje v poslanski zbornici, kjer je opozicija ob odločilnih podpori Finijevih privržencev trikrat preglasovala vlado.

Politični incident se je zgodil ob obravnavi nedavno podpisanega sporazuma med Italijo in Libijo v zvezi z vračanjem ilegalnih prebežnikov. Do preglašovanj je prišlo pri nekem humanitarnem stališču radikalcev in ne pri vsebinski dogovoru, dogodek pa predstavlja novo opozorilo za Berlusconijevo vlado, da razpolaga v zbornici s krhko večino.

Vodja Lige Umberto Bossi bo medtem jutri skušal prepričati Finijo, da bi bila vladna kriza v tem momentu brezmiselnina in da je treba iskati dogovor v koaliciji. »Senat« hoče igrati vlogo posrednika med »sprtima stranema«, njegova naloga pa je precej zahtevna, tudi zato, ker je Liga doslej vedno podpirala Berlusconija in pokazala malo razumevanja do stališč predsednika poslanske zbornice. V resnic si tudi Bossi boji predčasnih volitev, kar velja za vse stranke, morda z izjemo Antonia Di Pietra, ki je tudi sam v zadnjih urah nekoliko omilil zahtevo po predčasnom razpustu parlamenta.

Berlusconi in Bossi sta včeraj zjutraj obiskala poplavljeno Vicenzo in okolico, kjer se domačini hudojajo nad državo, češ da jih je pravzaprav pustila na cedilu. Ministrski predsednik je objabil, »da bo zadeva rešena v nekaj dneh«, oblube pa so zasečili protesti na račun predsednika vlade. Nekateri zlasti mladi domačini so mu glasno očitali »razvratne zabave« in brezbrinost do realnih problemov ljudi. V Vicenzi je včeraj malokdo ploskal Berlusconiju.

Ministrskega predsednika je na obisku poplavljene krajev spremljal predsednik Veneta Luca Zaia. Dal je razumeti, da tudi sam ni ravno zadowoljen kako se je Rim precej zasmudno odzval na poplave, ki niso prizadele le Vicenze, temveč tudi druga območja v Venetu.

Umberto Bossi in Silvio Berlusconi sta včeraj obiskala poplavljeno Vicenzo, kjer domačini ju niso ravno prijazno sprejeli

ANSA

JAVNE FINANCE - Novica s sestanka ministra z vodji poslanskih skupin

Tremonti išče manjkajoči milijardi

Najmanj, kar je nujno za kritje potreb, je sedem milijard evrov, kritja pa je trenutno le za pet milijard, je povedal minister

RIM - Obstajajo »potrebe za najmanj sedem milijard evrov«, vendar imamo trenutno kritje le za pet milijard, je včeraj po poročilih iz neuradnih virov skrušeno dejal gospodarski in finančni minister Giulio Tremonti. Slabo novico naj bi »varuh državne blagajne« sporočil na sestanku vodij poslanskih skupin v zbornici, novico pa je medijem razkril vodja skupine Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto.

Kot je pojasnil Cicchitto, je bil sestanek z ministrom pozitiven. »Tremonti nam je zaril zelo tesen okvir s finančno-vida. Obstajajo minimalne proračunske potrebe za sedem milijard evrov, kritje pa trenutno ne presega pet milijard. Treba je še delati. Poslanske skupine bodo svoje pripombe in priporočila posredovalo po-ročevalcu, vlada pa bo sestavila veleamandma, ki bi moral danes priti v proračunska komisijo,« je pojasnil Cicchitto.

Za razvojni paket manjkata torej dve milijardi evrov, ki jih Tremonti mrzlično išče, kajti zadovoljiti mora potrebe različnih »duš« vladne koalicije. Kot npr. Finijeva gibanja (FLI), ki je ravno včeraj poka-

zalo zobe, ko je glasovalo skupaj z opozicijo. Po opozorilu predsednika republike o nujnosti sprejetja finančnega zakona, je Napolitano včeraj »branil« okoljsko ministrico Stefano Prestigiacomo, ki je v preteklih dneh polemiziral s Tremontijem. Včeraj pa se je znova oglasila: »S 60-odstotnim znižanjem dotacij za okolje smo izgubili bitko. Zapreti bomo moralni polovico naravnih parkov.« K temu je treba prišteti še Berlusconijevo objubo o pomoči poplavjenemu Venetu, saj je njegov predsednik Luca Zaia zabičal, da je treba dati denar najprej Venetu in šele nato za Pompeje.

Če Tremonti še išče manjkajoči dve milijardi, pa je že povsem jasno, kam bo šel denar iz razvojnega paketa: 1,5 milijarde za socialne blažilce, milijarda za univerzo, 800 milijonov za vojaške misije v tujini (polletna dotacija), milijarda bo šla za zmanjšanje že predvidenega krčenja transferjev deželam in občinam, manjkajoče 2,5 milijarde pa v prevladujoči meri za financiranje petih programov in za kritje detaksacije dela plač, ki je vezan na zvišanje produktivnosti (približno 800 milijonov evrov).

Minister za gospodarstvo in finance Giulio Tremonti

ANSA

RIM - Roberto Maroni v senatu o zadevi »Ruby«

Po oceni notranjega ministra obnašanje kvesture korektno

RIM - Minister za notranje zadeve Roberto Maroni je včeraj v senatu poročal o t.i. zadevi »Ruby« in rekonstruiral dogajanja tiste noči, ko je bila mladoletna Maročanka po telefonskem posredovanju predsednika vlade dodeljena v varstvo deželnih svetnikov Ljudstva svobode Nicole Minetti. Maroni je po navedbi dogodkov ocenil, da so bili vsi postopki opravljeni v skladu z obstoječimi zakonskimi predpisi.

Med drugim je Maroni potrdil telefonski klic Berlusconija, ki se je na kvesturi sredi noči zanimal za dekle, ki naj bi mu jo predstavili kot nečakinja egiptovskega predsednika Mubaraka.

Medtem je Maroni potrdil telefonski klic Berlusconija, ki se je na kvesturi sredi noči zanimal za dekle, ki naj bi mu jo predstavili kot nečakinja egiptovskega predsednika Mubaraka. Medtem je tednik Oggi na spletu objavil dva videoposnetka, iz katerih je razvidno, kako razvitti organizator spektaklov Lele Mora 4. in 12. julija letos pelje z avtomobilom, polnim lepih deklet v premierovo rezidenco Vilo San Martino, brez vsakršnega postanka pri patrulji karabinjerjev, ki je stražila poslopje, pri čemer se očitno postavlja vprašanje varnosti.

DELO - V poslovni palači Mirafiori

V Milanu smrtna nesreča pri delu

MILAN - V poslovni stavbi tovarne Mirafiori v Assagu, v jugozahodnem predmestju Milana, je včeraj dopoldne prišlo do tragične nesreče pri delu, v kateri je den od delavcev umrl, dva pa sta bila resno poškodovana. 41-letni Massimo Bertasa iz kraja Cologno Monzese je umrl v strogoglavljenju tovornega dvigala, s katerim je skupaj z delovnima kolegom prevažal težko kovinsko oraro. Preiskovalci bodo morali ugotoviti, ali je nesrečo povzročila prevelika teža orare, ali pa je prišlo do okvare na dvigalo. Javni tožilec bo po prejetju tehničnih izvidov odpri preiskavo o nenamerinem umoru.

V Firencah prva razstava celotnega opusa Bronzina

FIRENCE - V florentinski palači Strozzi je na ogled prva razstava, v celoti posvečena manierističnemu slikarju Bronzinu (1503-1572). Predstavljenih je več kot 90 del tega mojstra 16. stoletja, od tega so tri na ogled prvič, nekaj mojstrovin pa je bilo restavriranih posebej za razstavo. Na razstavi je zbranih več kot 80 odstotkov danes znanih in ohranjenih umetnikovih del. Vodja Muzeja mesta Firence Cristina Acidini je ob odprtju razstave dejala, da se je bilo, čeprav so razstavo pripravljali zelo dolgo, vredno potruditi, saj so Bronzinova dela »tako lepa, da jemljejo dih«. Razstava je razdeljena v sedem tematskih sklopov, od katerih je vsak posvečen drugemu aspektu umetnikovega življenja in dela. Prvi se osredotoča na zgodnjih letih umetnikove kariere, drugi in tretji del postavitev pa na Bronzinove tesne vezi s Firencami, kjer se je umetnik rodil, živel in delal. Četrти tematski sklop raziskuje umetnikov odnos do drugih umetniških panog, peti je posvečen Bronzinovim portretom, šesti njegovim religioznim delom, zadnji pa Bronzinovemu učencu in nasledniku Alessandru Alloriju.

CONFINDUSTRIA

Nov roteč poziv k odpravi negotovosti

RIM - Vladna paraliza močno škodi »sistemu Italija« in industriji so zaskrbljeni zaradi negotovosti, ki škodijo vsem, začenši s podjetji, ki morajo vlagati in se razvijati. Novo opozorilo vladu glede skrajno negotovega položaja v državi je prišlo včeraj iz Abu Dabija, kjer poteka tretja in zadnja etapa misije Confindustria na območju Perzijskega zaliva. Predsednica organizacije Emma Marcegaglia, ki jo ob tej priložnosti spremi predsednik Fiat John Elkann, se je omejila na novo opozorilo in ni hotela očenjevati političnega doagajanja po nedeljskem Finijevem govoru v Umbriji. »Italija nujno potrebuje upravljanje. Tvegamo, da izgubimo ogromne priložnosti. Ni mogoče dolgo vztrajati v takih negotovosti,« je potožila Emma Marcegaglia, ki ji je Elkann, ki je v Abu Dabiju odprl veličasten Fararrijev tematski park, v celoti pritegnil.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Sreda, 10. novembra 2010

7

POKRAJINA - Demografska raziskava

Najmanjša med pokrajinami še vedno z najstarejšo populacijo

Skromen porast prebivalcev v primerjavi s prejšnjim letom - Pomemben delež priseljencev

Zadnja demografska raziskava tržaške pokrajine, ki se nanaša na podatke iz leta 2009, ne beleži odmevnješih sprememb v trendu sestave prebivalstva. Izjema je rahel porast prebivalcev, ki s skromnim 0,06% se upira nenehnemu upadanju števila stanovanj od Milj do Devina.

Vsakoletni demografski zbornik je včeraj predstavil podpredsednik s podoblastilom za statistiko Walter Godina. Zbornik, ki temelji na ažuriranih podatkih vsedržavnega statističnega urada ISTAT, uvršča tržaško pokrajino na zadnje mesto med vsemi 110 italijanskih pokrajinami po prostorskem obsegu, na 4. po gostoti prebivalstva in 81. po številu prebivalcev.

Delež posameznih občin

V pokrajini se takoj za večinsko tržaško občino z 86,89% (205.523 preb.) uvršča miljska s 5,67% deležem (13.410), sledi ji devinsko - nabrežinska 3,67% (8.675), dolinska 2,51% (5.945) in na zadnjem mestu repentaborska občina s skromnim 0,38% (891). V manjših občinah je težje izluščiti katero večjo spremembo. Manjši vzpon prebivalcev beležijo v devinsko - nabrežinski občini + 0,16% in v repentaborski občini 1,23%.

Porast tujcev

Glavni dejavnik, ki vpliva na skromen porast prebivalstva, je porast tujega prebivalstva, večji meri iz balkanskih držav. V letu 2008 je predstavljala 7% celote, kar naj bi znašalo okrog 13.000 priseljencev. Ti so povečini mladi pari, ki so prispevali 11,7% novih rojstev. Kljub negativnemu trendu zadnjega desetletja, izstopa skromni + 0,06%, prvi zabeležen porast po letih sedemdeset.

Desetletni upad - 2,7%

Zgoraj navedeni podatek porasta prebivalcev je varljiv, saj 153 prebivalcev več, v primerjavi z letom 2008, ne predstavlja začetek dolgoročnega preobrata v številu stanovanjev. Državni statistični urad ISTAT napoveduje nadaljevanje krčenja prebivalstva v tržaški pokrajini vsaj do leta 2020, kar sovpada z desetletnim upadom iz preteklega desetletja. V letu 2000 je v tržaški pokrajini živelj 242.998 ljudi, zadnji podatek iz leta 2009 beleži 236.546 popisnih.

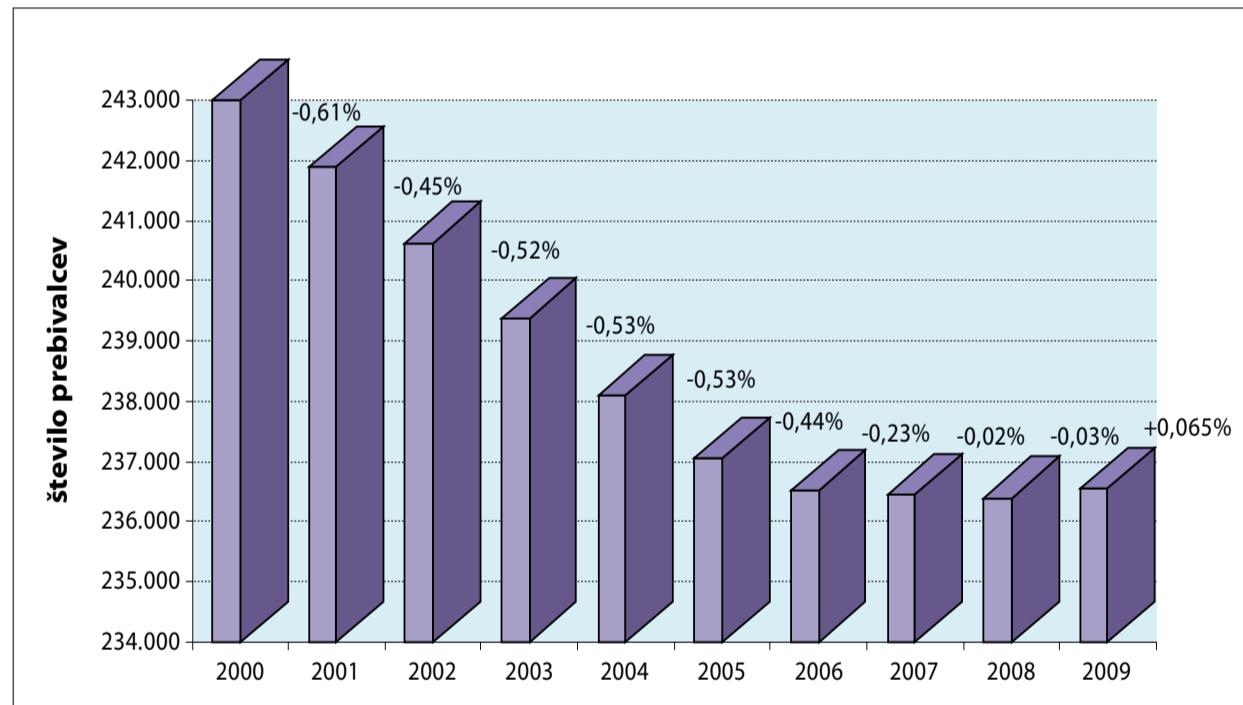
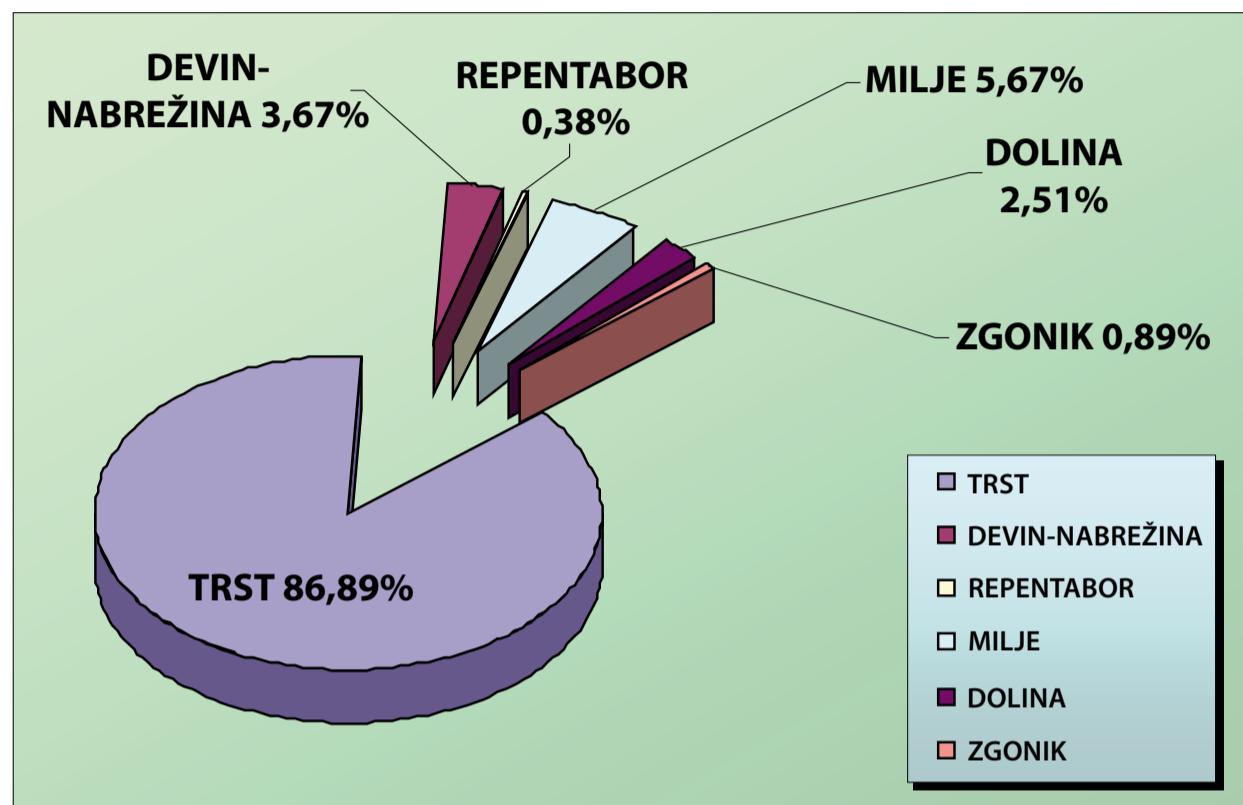
Najstarejša pokrajina

Trst o kolicu še vedno brani nezavidljiv rekord najstarejše pokrajine v državi. Za Trstom se na drugo mesto uvršča Savona, sledi ji Ferrara. »Najmlajšek« italijansko mesto pa je Napoli.

Kljub rekordu ostaja stopnja umrljivosti na Tržaškem zelo visoka, v zadnjem bieniju pa se opazno krči. Najstevilčnejša je populacija nad 60. letom, v kateri levji delež predstavlja kategorija med 65. in 69. letom z 9000 pripadnikami, največ je 40-letnikov, ki za las prekašajo starejšo kategorijo 65-letnikov. Zanimivo je tudi podatek, da je razmerje med mladimi do 14. leta in starejšimi prebivalci nad 65. letom 10:25.

Naravni saldo

Na Tržaškem se je v letu 2009 rodilo 1.752 otrok, umrlo pa je 3.455 ljudi. Negativna razlika -1.703 se je v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 43 enot. Srednje letno odstopanje v tej posebni razliki znaša iz leta v leto 30,3 enote. Rojstva se višajo in to predvsem po zslugi priseljene populacije. Med letom 2002 in letom 2008 je skupni delež »tujih otrok« znašal 16,6%. (mar)

PROSEK - Vse nared za jutrišnji višek praznovanj vaškega zavetnika

Ponudba za vse okuse in starosti

Drevi nastop skupine Ano urco al'pej dvej - Jutri sejem Okusi sv. Martina, pokušnja vin, fešta MKPK za mlade in še marsikaj

Na Proseku se nadaljujejo prireditve v okviru tradicionalnega praznovanja vaškega zavetnika sv. Martina. Drevi bo v Kulturnem domu na Proseku ob 20. uri na primer koncert skupine Ano urco al'pej dvej.

Jutri, na dan vaškega patrona bo pod okriljem Kmečke zveze na proseški Kržadi zaživelja kmetijska tržnica Okusi sv. Martina, na kateri bo trinajst kmetij ponujalo svoje tipične kmetijske pridelke in izdelke. Po glavnih vaških ulicah bodo kramarji prodajali svojo robo, medtem ko bo na Balancu sejem starih in rabljenih predmetov. Popoldne bo ob 14.30 na dvorišču rajonskega sveta pokušnja vin proseških in kontovelskih proizvajalcev z ocenjevanjem in nagrajevanjem najboljših sveda. Sveta maša posvečena vaškemu zavetniku pa bo ob 16. uri v cerkvi Sv. Martina, zvečer pa bo ob 19. uri v Kulturnem domu Prosek-Kontovel koncert tria GiuliaPellizzariBallaben.

To pa ni vse. Po zelo uspešnem sobotnem plesu - Re-opening partyju v Kulturnem domu so se člani Mladinskega krožka Prosek-Kontovel odločili, da bodo priredili spet novo fešto. Po nastopu tria GiuliaPellizzariBallaben bo jutri torej v Kulturnem domu spet zaživelja glasba, ki jo bo vrtel DJ Janka Vallo. Sicer bodo mladi člani MKPK sodelovali tudi na jutrišnjem sejmu, saj bodo pred Kulturnim domom pri svoji stojnici ponujali hrano in pičajo.

Vse dni bo odprta osmica Godbenega društva Prosek v Soščevi hiši in pa ŠD Primorje (na sedežu Prosek 2) ter pri Zajki. Za najmlajše pa je še jutri na voljo luna park.

S pondeljkovega srečanja o preureditvi kraškega brega

Avtobusne spremembe ob sv. Martinu

Jutri bo odsek pokrajinske ceste, ki vodi skozi Prosek, zaradi martinovanja zaprt za promet. Podjetje Trieste Trasporti sporoča, da bodo avtobusi kot vsako leto vozili po alternativnih progah. Avtobusi št. 42/44 in 46 bodo v smeri proti Nabrežini vozili po Naselju San Nazario in nekdanji trbiški cesti do Božjega polja ter naprej proti Križu. Avtobus 39/90 bo v isti smeri prav tako vozil po nekdanji trbiški cesti do Božjega polja. V nasprotni smeri, iz Nabrežine proti Proseku, bo sta avtobusa 39/46 vozila po pokrajinski cesti do spomenika in nato po transki cesti naprej, avtobusa 42/44 pa bosta peljala in Gabrovca po trbiški cesti do križišča pri obrtni coni, skozi Naselje San Nazario do Proseka in nato v Trst.

Srečanje o mestnih zelenih površinah

Tržaška skupina Beppe Grillo in občinska lista Trieste 5 organizirata jutri ob 20.45 v baru Knulp (Ul. Madonna del mare 7) predavanje o širjenju mestnih zelenih površin. Na vprašanje, kako se napredna mesta razvijajo v sovočju s človekovim življnjem, bo odgovarjal arhitektka Romana Kačič, ki poučuje arhitekturo na univerzi v Bolgiji. Romana Kačič je med drugim avtorica načrtov za park jader v pristanu Sv. Roka v Miljah in strateškega načrta za zelene površine v kraju Noventa Padovana, trenutno pa se ukvarja tudi s preureditvijo kamnoloma Mursia na otoku Pantelleria.

Videoposnetki srečanja med Bersanijem in Salvijem

Krožek SKP Antonio Gramsci in Federacija levice vabita včeraj ob 18. uri v ljudske dom na Pončani, kjer bodo predvajali videoposnetke rimskega srečanja med Pier Luigijem Bersanijem in Cesarejem Salvijem o dialogu med Demokratsko stranko in Federacijo levice. Pobuda sodi med priprave na sobotni pokrajinski kongres Federacije levice.

Zastava na pol droga ob obletnici Osima

Unija Istranov Massimiliana Lacote bo danes na svojem sedežu ob 35-letnici podpisa Osimske pogodbe razobesila italijansko zastavo na pol droga. »Za ezule je to dan žalovanja,« meni Lacota.

KROMA

ZASEDBA VIŠJIH SREDNJIH ŠOL - Včeraj drugi dan protesta

USZS: Manjšinsko šolstvo si zasluži posebno obravnavo

Od včeraj zasedene vse više šole v Trstu - Na liceju Prešeren povezava s poslancem Peterletom - Odzivi politike

»Ne glede na to, da je reforma šolstva notranjepolitična zadeva Italije, se moramo zavedati, da ima vpliv tudi na izobraževalni sistem, v katerega je vključena slovenska manjšina. Manjšinsko šolstvo si zasluži specifično obravnavo in status, zato vztrajamo na tem, da je potrebno kakršnekoli spremembe uveljavljati v dogovoru z manjšino, pri tem pa spoštovati sprejeti zakonodajo (zakon 38/01 in deželne norme).« Tako se glasi včerajšnje sporočilo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, kjer spremljajo dogajanje v zvezi z zasedbo slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. Prizadevanja dajo po spôstovanju pravic Slovencev v Italiji podpirajo tudi pri Mladinskem svetu Slovenije, slovenski nacionalni krovni mlađinski organizaciji, ki je na slovensko vladalo naslovila poziv k ukrepanju.

Toliko o odzivih iz Slovenije. Kako pa je potekal včerajšnji drugi dan zasedbe slovenskih šol? Noč je minila mirno, na zasedenih šolah (Liceju Franceta Prešerena in Tehničnem zavodu Žige Zoisa) je prespalo približno 80-90 dijakov (približno 30 dijakov zavoda Zois in Stefan ter kakih 50-60 dijakov licejev Prešeren in Slomšek), včeraj zjutraj pa je obiskovalce pozdravil nastop improviziranega ansambla, ki je s svojimi trobili in harmoniko ter kozicami in lonci, ki so za to priložnost nadomestili bobne, dal duška svoji ustvarjalnosti z izborom narodnozabavnih viž. Kako potekajo dejavnosti, sta nam obrazložila včerajšnja sogovornika, Barbara Ferluga iz 4.B razreda znanstvene smeri liceja Prešeren in Jan Zaccaria iz 5. razreda kemijo-biološke smeri zavoda Stefan. Tako potekajo razgovori, dijaki starejših letnikov pa skrbijo tudi za dočlen podporni pouk za svoje vrstnike iz nižjih razredov. Dijaki so včeraj preko skypla povezali s slovenskim evropskim poslancem Lojzetom Peterletom, ki je izrazil zadovoljstvo, da mladim ni vseeno, kam gre šolski sistem v Italiji in je dijake pozval, naj pri tem vztrajajo ter sledijo političnemu in kulturnemu dogajaju. Za danes pa je navedeno predavanje dijakov 5.C razreda jezikovne smeri liceja Prešeren o njihovem potovanju po Bosni, dijake pa bodo obiskali, nam je bilo rečeno, tudi predstavniki sindikata CGIL. V prihodnjih dneh se napovedujejo obiski deželnih svetnikov Igorja Gabrovca in Igorja Kocijančiča, dijaki pa so medse povabili tudi predstavnike krovnih organizacij SKGZ in SSO.

Profesorji nimajo vstopa v poslopji (razen v slučaju, da morajo po kake nujne stvari oz. dokumente), čeprav so se včeraj zjutraj zglasili, nekaj po 10. uri so se pojavili tudi predstavniki tržaške kvesture, da bi preverili, ali je položaj pod nadzorom. Koliko bo trajala zasedba, nam včeraj niso vedeli povedati: govoril se, da bo še ves teden, drugi pravijo, da do manifestacije, ki naj bi potekala 17. novembra.

Drugače se je zasedba včeraj razširila še na tiste šole, ki so doslej ostale nezasedenate, tako da so zdaj zasedene (oz. na njih poteka samouprava) vse slovenske in italijske višje šole. Dijaki imajo veliko razlogov za protest, je v sporočilu za javnost zapisal deželni svetnik Demokratske stranke Franco Codega, saj ministrstvo za šolstvo že dve leti na področju reform zavrača katero koli sodelovanje in soudeležbo tako opozicije kot družbenih dejavnikov in dijakov. Zaradi teh ukrepov je Italija, potem ko je bila leta 2008 predzadnjina med evropskimi državami glede vlaganja v šolstvo, zdaj zlezla še bolj navzdol, meni Codega.

Med razlogi za protest so dijaki navedli tudi slabo stanje višješolskih stavb na Tržaškem, za kar predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat (stavbe višjih šol so v pristojnosti pokrajinske uprave) kriva Deželo Furlanijo-Julijsko krajino, ki je iz proračuna črtala poglavje o skladu za posege na zastareli šolski stavbahn Trstu. Poropatova je zato napovedala pismo deželnemu predsedniku Renzu Tondu.

Dijaško zasedbo podpira tudi Kritična levička, za katero reforma, ki se stoji v bistvu iz proračunskih krčenj, zelo zmanjšuje storitve, ki jih javno šolstvo ponuja dijakom, mlade pa postavlja v položaj, da se sprašujejo, katera bo njihova prihodnost. (iz)

Na višjih srednjih šolah je bil včeraj drugi dan zasedbe

KROMA

OBČINA TRST - Po sporni odredbi Opozicija predlaga pravilnik za glasbenike

Načelniki opozicijskih skupin v tržaškem občinskem svetu so po pondeljkovem srečanju s tržaškim prefektom vložili predlog sklepa, ki zadeva sporno občinsko odredbo o uličnih glasbenikih. Podpisniki Roberto Decarli (Občani za Trst), Emiliano Edera (Lista Rovis), Iztok Furlanič (SKP), Fabio Omero (Demokratska stranka) in Alfredo Racovelli (Zeleni) predlagajo sprejetje pravilnika za ulične umetnike.

V dokumentu piše, da Občina Trst priznava in spodbuja ulično umetnost kot kulturni, družbeni in turistični pojav. Umetniki, ki se neprofitno ukvarjajo z umetnostjo in kulturo, na ulicah ne smejo uporabljati večjih pripomočkov oz. zgradb in lahko začasno zasedajo samo dva kvadratna metra javne površine. Ulično umetnost naj bi izvajali v zgodovinskem mestnem središču, na nabrežju, v Barkovljah, na Drevoredu XX. septembra, v parkih in ljudskih vrtovih, v conah za pešce in v krajih, ki jih določajo rajonski sveti. Dokument, ki naj bi ga vzeli v pretres v občinskem svetu, omenja tudi urnike za glasbenike, in sicer od 9.30 do 23. ure (od 1. maja do 30. septembra) in od 9.30 do 19.30 (od 1. oktobra do 30. aprila). V predlogu piše še, da lahko umetniki ob koncu predstave spodbujajo gledalce, naj jih nagradijo s prostovoljnimi prispevkoma, prepovedana je uporaba živali, prav tako prepovedana pa je nedovoljena prodaja predmetov.

OPĆINE - 24 ur po kraji v baru Vatta; dogodka naj ne bi bila povezana

Tatvina pri Illyjevih

Neznanci brez vlooma vstopili v vilo v Bazovski ulici, ko sta zakonca spala - Iz sobe s protivlomnimi vratimi odnesli več draguljev

V noči na pondeljek so tatovi vložili v openski bar Vatta, in noči na torek pa je do podobnega dogodka prišlo v openski vili Riccarda Illyja. Zlikovci so vstopili v hišo v Bazovski ulici, v kateri stoji podjetnik, nekdanji tržaški župan, poslanec in predsednik deželne uprave Riccardo Illy s soprogo in izvedenko za kulinariko Rossano Bettini. Drzno tatvino so baje opravili ponoči, najbrž ko sta zakonca spala, odnesli so več zlatnine in draguljev, točen znesek pa včeraj še ni bil znan. Govor je bil o približno 10 tisoč evrih škode.

Tatovi so v vilo, ki stoji na obsežnem posestvu na robu Općin, baje vstopili brez večjih težav. Znakov vlooma ni bilo, sprožil se ni noben alarm. Hiša je na samem, najblžji sosedje nimajo pogleda nanjo. Po navedbah karabinjerjev, ki preiskujejo primer, so nepovabljeni gostje dodata prebrskali eno izmed številnih sob vile, v kateri imata zakonca shranjene dragocenosti. Protivlomna vrata sobe niso poškodovana, možno je, da so bila odprta, ali pa da so si tatovi priskrbeli ključe. Il-

Riccardo Illy

KROMA

ly in žena sta šele včeraj zjutraj opazila, kaj se je zgodilo. Sprva ni bilo jasno, ali je do tatvine prišlo ponoči, ko sta spala, ali pa že v pondeljek zvečer, ko ju ni bilo doma.

Preiskavo vodi preiskovalni oddelki tržaških karabinjerjev v sodelovanju z openskimi karabinjerji, ki sodijo pod

Trajnostni razvoj na tržaški univerzi

V sklopu mednarodnega tedna trajnostnega razvoja se bo v naslednjih dneh odvijala pobuda z naslovom Učenje trajnostnega razvoja z ozirom na etiko, znanost in tehnologijo. Namen srečanj bo ustvarjanje kritičnega razmisleka ob razvoju tehnologij, ki so osnovane na zahtevi po energetskem prihranku in njihovem udejanju.

Srečanja se bodo začela danes ob 17. uri v poslopu C9 v učilnici C, nadaljevale se bodo tudi jutri ob isti uri v dvorani Ciamician v poslopu B na Trgu Evrope 1.

Natečaj proti goljufijam: nagradili najboljše študente

Na tržaškem županstvu so včeraj nagradili študente Fakultete za izobraževalne vede Univerze v Trstu, ki so zmagali na natečaju Ocio alla truffa, io non ci casco, ki je nastal v sodelovanju med Občino Trst, tržaško kvesturo, družbo Televita in omenjeno fakulteto in katerega cilj je preprečevanje goljufij predvsem na škodo starejših oseb. Nagrade v obliki diplome in 250 evrov vrednega čeka so prejeli Izabel Dejhalla, Simone Adami, Erika Nejc, Ivana Nezic, Alessio Marzolino, Alessio Zandanel in Monica Baulino.

OBLETNICA - Praznovanje 45-letnice

Center za fiziko

V tem obdobju center obiskovalo nad 120 tisoč študentov

Ob praznovanju 45. obletnice centra za teoretsko fiziko »Abdus Salam« odmeva izjava Nobelovega nagrajenca Davida Grossa, ki spodbuja k ponovni uporabi nuklearne energije tudi v Italiji. Po

mnenju Nobelovega nagrajenca so energetske tematike preveč vezane na vpliv politične scene, kar gotovo ne koristi trezemu razmisleku.

Z Grossom, ki je prejel Nobelovo nagrado iz fizike v letu 2004, je prisotne v Miramaru nagovoril tudi Fernando Quevedo, direktor centra »Abdus Salam«, ki je izjavil, da se je v 45-ih letih od ustanovitve središča svet povsem spremenil in da morajo miramarški raziskovalci stopati vedno v korak s časom. V ta namen morajo znanstveniki raziskovati obnovljive vire in spodbuditi skrb za ekologijo, je poudaril Quevedo. Želja ravnatelja zavoda za teoretsko fiziko je tudi čim večje sodelovanje z državami v razvoju in izobraževanje včerejšega števila znanstvenikov, ki bodo lahko ob vrtnitvi v matično domovino prispevali k ustanovitvi novih univerz in h kakovosti znanstvenega kadra.

Pobudnik ustanovitve središča za teoretsko fiziko je bil Tržačan Paolo Budinich, ki je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja uvelj pravo vizijo in to v času, ko možnost sodelovanja z manj razvitim delom in državami omogoča zavese je bila zelo skromna.

V petinštiridesetih letih delovanja je zavod za teoretsko fiziko »Abdus Salam« obiskovalo preko 120.000 študentov, samo v lanskem letu je podiplomskemu izobraževanju sledilo 6000 študentov, ki so v večini prihajali iz afriških držav.

Ob praznovanju so podelili tudi kolajni za nagrado Dirac 2010, ki sta odšli indo-ameriškemu fiziku Ennackalu Chandy Sudarshanu iz univerze v Texasu in pokojnemu italijanskemu fiziku Nicoli Cabibbo, ki je vrsto let sodeloval z univerzo La Sapienza v Rimu.

OPČINE - Teden po odprtju podružnice Tržaške knjigarne

Knjigarna na Opčinah? Kaže, da je zadetek v polno!

Največ zanimanja za otroško literaturo - V decembru bodo dodatno obogatili tudi italijansko ponudbo

Podružnica Tržaške knjigarne je pred tednom dni uradno odprla svoja vrata na Opčinah, na Proseški ulici 13. Zanimalo nas je, kako so stranke sprejele novost in kako je s posli, tako da smo se odpravili na obisk.

»Super je! V tednu, ki je za nami, nas je obiskalo res ogromno ljudi,« je bila navdušena Ivana Terčon, ki v knjigarni vsak dan (z izjemo ponedeljka, od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19. ure) pričaka stranec, jim svetuje in pomaga pri bralnih izbirah. Ob samih kupcih, je knjigarno v teh dneh obiskalo tudi veliko radovednežev, ki si ogleduje izložbe oziroma vstopi in preveri ponudbo ter čestita za prepotrebno odprtje na Krasu. »Kaže, da se novosti vti izredno veselijo.«

Največjega zanimanja je bila doslej deležna otroška literatura, pravi Ivana. »Police, na katerih so razporejene otroške knjige in sliknice, so sedaj že skorajda prazne.« Dobro pa gredo v prodajo tudi knjige s popusti založb Mladike in Založništva tržaškega tiska, ki so razstavljene na mizici sredi knjigarne. Veliko povpraševanja pa

vlada nenazadnje tudi za romane, za kartice oz. zemljevide in tudi za raznorazna ročna dela - od keramike do panjskih končnic.

Knjigarno je v tem tednu obiskalo obenem veliko italijansko govorečih strank, ki so spraševali tudi po italijanskih knjigah, saj na Opčinah ni drugih knjigarn. »Le v trafiki je na voljo nekaj več italijanskih knjig,« pravi Ivana, a to še zdaleč ne zadostuje povpraševanju. V openski knjigarni so se zato odločili, da bodo po svojih močeh skušali ugoditi tudi željam italijanskih bralcev, tako da bodo že v prihodnjem mesecu dodatno obogatili dosedanje ponudbo italijanske literature.

V prihodnjih dneh bodo poskrbeli še za internetno povezavo, »tako da bom potem lahko kar od tod naročevala knjige in jih prejemam naravnost na Opčine,« pravi Ivana in napoveduje še, da bodo najbrž ob decembrskih praznikih odprti tudi ob nedeljah.

Tako kot na sedežu knjigarni v Ul. Sv. Frančiška bodo tudi na Opčinah prirejali predstavitev knjig in srečanja z avtorji. (sas)

PODRUŽNICA TK - Drevi ob 18. uri

Jelinčičeva Bela dama devinska na Opčinah

Dušan Jelinčič

Naslovnica Jelinčičevega romana

Romantiki trdijo, da ljubezen ne pozna meja in da njena moč premaga katero koli oviro. To je tudi vezna nit *Bela dame Devinske*, najnovnejšega romana Dušana Jelinčiča, ki je pred časom izšel pri ljubljanski založbi Sanje.

Tržaški novinar in pisatelj se je tokrat preizkusil v ljubezensko-zgodovinski prozi, dogajanje pa postavlja v Tržaški zaliv. Osrednja protagonistka romana je tako, ob ljubezni, ravno tržaška obala, tista »neurejena obala drobnega kamenja in skal, ki se je razprostirala od ustja Timave do čeri pod devinskим gradom«. A tudi skale in plaže med Devinom in Nabrežino, kjer so slovenski ribiči pluli s svojimi čupami, lovili tune in škambre ter jih nato prodajali po okoliških vaseh.

V času, ko je v starem devinskem gradu živel grof, ki je gospodaril nad celotnim območjem in odločal o življenu in smrti svojih kraških podložnikov, se na beli cesti, ki se vzpenja iz pristanišča ob Timavi, srečata mlada Vida in Simer, kmetica iz Medje vasi in ribič ter kamnosek iz Nabrežine. Iz nekdanjega otroškega prijateljstva se med portiči, školji, predvsem pa v kamnitki kotlini nad morjem razvije mladostniška ljubezen.

A ker so časi tlačanom neprijazni, njuno čustvo ne more povsem zaživeti: Vida je s silo odvedena na devinski grad, najprej kot dekla grofa Fridrika, nato pa celo kot žena krutega in nasilnega gospoda. To dejstvo pahne oba zaljubljenca v neizmerno žalost ... Kot je znano že iz ljudske tradicije, se zgodba trajno konča.

Jelinčičev roman, ki so ga že predstavili v Ljubljani, bo drevi ob 18. uri

GLEDALIŠČE - Monodrama Silenzio v okviru ciklusa Prižigajo se luči ...

Iz kričeče tišine do svobodne eksistence Tegobe današnje družbe in uresničevanje drobnih sanj

Furlanska provinca, ki bi lahko bila vsaka druga, ne le italijanska sodobna Goga, vsako večje oziroma vele mesto, v katerem se otroštvo in najstništvo ne moreta uravnovešeno izzivljati. Mešanica italijanščine in narečja, iz furlanščine izpeljanega svojevrstnega grammelota, z nizanjem proznega in poetičnega večplastnega besedila za emotivno karakterizacijo nebogljene dekllice, in prav tako večplastna standardna italijanščina za racionalni zorni kot dorasle igralke. Lika se na odru prepletata med sedanostjo in preteklostjo, dokler *ugonobljena najstnica, ki ima izbiro postati vlačuga ali igralka* in pretirano umetna odrska dama ne ujameta pravega ravnovesja, ko v žuborečem dežju cvetja in živahne glasbe postaneta eno - preprosto to, kar sta. Zid boleče in kričeče tišine je prebit, drobne sanje uresničene.

Mlada igralka Elisa Menon je v okviru pobude Pokrajine Trst in združenja Casa dei Teatri »Prižigajo se luči ... odlomki civilno angažiranega gledališča«, ki se nadaljuje do 14. novembra (<http://casadeiteatri.com> - vstop brezplačen), prvič stopila na oder s svojim delom. Distanco in samozavest, ki sta potrebni za igralsko pretehtano interpretacijo samostojno sestavljenih drame, neavtobiografske, vendar polne osebnih, celo intimnih prvin, je do-

segla približno pet let po nastanku prvega osnutka, točneje po izpopolnjevalnem tečaju v Rimu, kjer bo naslednjič nastopila konec februarja. Njeno igralsko dozorevanje in razvoj njene pripovedi v monodramo je spremjal Paolo Fagiolo, sicer igralec, ki se je tokrat preizkusil kot režiser, pri čemer se je zavestno izogibal omejevanju igralkinjih interpretativnih izbir in ji nudil predvsem svoje poznavanje

V NSK Bela kačica s kronico

Danes bo v Narodni in študijski knjižnici na sporednu druga otroška urica iz ciklusa o slovenskih ljudskih pravljicah. Pravljčarka Alenka Hrovatin bo ob 17. uri otrokom pričarala pravljčni svet z zgodbou Bela kačica s kronico. Sledilo bo izdelovanje in barvanje pisanih kačic, otroci in njihovi starši pa si bodo lahko izbrali novo čtivo za dolge in deževne jesenske dni.

Otroška delavnica

Socialno skrbstvo občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga La Quercia, v sodelovanju s KRD Dom Briščiki, organizirajo za otroke bivajoče v treh občinah, v malih dvoranih zgoraj omenjenega društva, v Briščkih št. 77 (Občina Zgonik), v soboto, 13. novembra, od 9.30 do 12.30 Delavnico za mila in zdravilna mazila. (Otroci naj prinesejo s seboj majhno stekleno ali plastično embalažo z zamaškom, darilne škatlice, ostanke mila ....) Prost vstop.

»Rajonsko« martinovanje

Kostanj je dober sedež, ki ga radi jemo in to predvsem ob praznovanju sv. Martina, 11. novembra. Za odrašle bo poleg kostanja tudi pokušnja novega vina. Vse to v novem rajonskem centru v Ul. S. Cilino 40/2, nasproti gledališča pri oratoriju, od 15. ure dalje. Pečen kostanj, glasba in veliko veselja z Maro Sardi in tržaškimi popevkami; skupaj bobo peli in igrali tombolo. Lepo sprejeti bodo morebitne domače slaslice. Vabljeni so vsi: otroci, starši, dedki, babice in prijatelji. Za male bodo na voljo sadni sok, orehi, lešniki in fave. Družabno srečanje prireja proloči Sv. Ivan - Kolonja skupno z rajonskim združenjem vrtnarjev in vinoigradnikov.

Kmed o Kajuhu v dvorani Tessitori

Na povabilo združenja VZPI-ANPI bo jutri v Trstu literarni zgodovinar prof. Matjaž Kmecl z Univerze v Ljubljani, ki bo v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5) ob 16.30 predstavil lik Karla Destovnika Kajuhu - pesnika slovenskega narodnoosvobodilnega odpora. Liku mladega partizana, ki je leta 1944 padel šele 22 let star, se je prof. Kmecl posvetil z več prispevkov. Pesnik sam pa je tudi na Primorskem postal kmalu znan že med vojno. Poskrbljeno bo za simultano prevajanje v italijanščino.

Že v prvih dneh je podružnica Tržaške knjigarni na Opčinah zabeležila velik obisk

KROMA

SPLETNA ANKETA - Knjigarna na Opčinah? Skorajda plebiscitarno naklonjeni odprtju TK

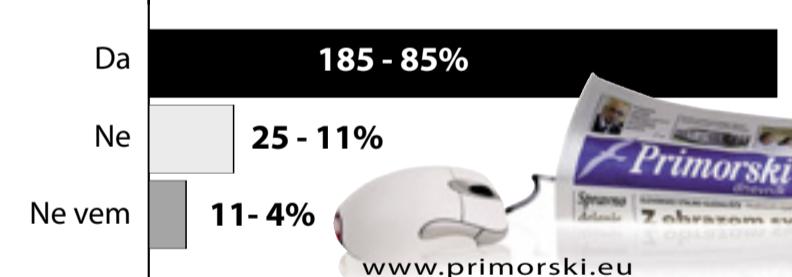
Knjigarna na Opčinah? Nedvomno prava izbira. Takega mnenja je namreč večina bralcev Primorskega dnevnika, ki je na spletni anketi našega dnevnika izrazila pozitivno mnenje glede odprtja podružnice Tržaške knjigarni na Opčinah. V dveh tednih, odkar je anketa objavljena na spletni strani dnevnika, je kar 84 odstotkov bralcev (dejansko 184 bralcev) izrazilo pozitivno oceno glede nove pridobitve; 11 odstotkov (to je 25 bralcev) se ne strinja z odprtjem podružnice, 5 odstotkov (to je 11 bral-

cev) pa se ni znalo opredeliti.

Nekateri so namreč v preteklih dneh izrazili zaskrbljenost nad dejstvom, da bi lahko nova knjigarna morebiti izpodrinila Tržaško knjigarno v samem urbanem centru. Spet drugi pa so svoje negodovanje upraviličili z idejo, da se Slovenci počasi umikamo z mestnega središča na podeželje.

Ne glede na to pa se večina novosti povsem veseli, saj skuša odpraviti do sedanje pomanjkljivosti v knjižni ponudbi na Krasu oz. podeželju.

Se strinjate z odprtjem podružnice Tržaške knjigarni na Opčinah?

gledaliskih tehnik.

Čeprav za nobeno predstavo ni mogoče reči, da je pozitiven odziv občinstva obroben, si v tem primeru umetnika prizadevata predvsem za to, da bi gledalec, v prvi vrsti mladostnik, iz dvorane odšel z novim vzgibom za čim svobodnejše napredovanje po njemu najustreznejši poti.

Tamara Lipovec

TRŽAŠKO KONCERTNO DRUŠTVO - Začetek sezone

Uvodomu je mojstrsko zaigral Parmski trio

Trio sestavlja violinist Ivan Rabaglia, čelist Enrico Bronzi in pianist Alberto Miodini

Minilo je že dvajset let, odkar so se violinist Ivan Rabaglia, čelist Enrico Bronzi in pianist Alberto Miodini na prigovarjanje profesorja Pierpaola Maurizzija združili v trio: dve desetletji, ki sta posejani z uspehi, od prve pomembne zmage na mednarodnem natečaju Gui in Firenca do nastopov v najimenitnejših koncertnih dvoranah. Parmski glasbeniki imajo s Trstom privilegiran odnos, ki se je začel, ko so fantje obiskovali mojstrske tečaje Tržaškega tria: kmalu so jih starejši mojstri povabili kot asistente pri pedagoškem delu, nato pa so mladi prevzeli odgovorno dedičino in zdaj že dobro desetletje poučujejo na Visoki šoli za komorno glasbo v Devinu. Redni obiski so včasih povezani s koncertnimi nastopi in tokrat se je Parmski trio z veseljem odzval vabilu tržaškega Koncertnega društva, ki je že zelo odpreti sezono 2010-2011 ravno z jubilejem odličnega sestava. Velika dvorana gledališča Rossetti je bila polno zasedena in tajnik društva Nello Gonzini je izrazil svoje veselje ob novem prilivu članov, ki dajejo društvu spodbudo za nadaljevanje že štiriinsedemdeset let stare tradicije.

Program je bila prava poslastica: monografski Schubertov večer z obe ma klavirskima trioma, ki sodita med najzlahajtejše primere tovrstne literaturo. Najprej Trio v B-duru op.99, v katerem so mojstri pokazali izredno pretanjeno občutek za skupno muziciranje, čeprav med trojico še vedno izstopa čelist Enrico Bronzi, povsem predan poustvarjalni nasladi, ki se še najlepše izkaže v spevnih, ču-

Parmski trio je že od nastanka vezan na Trst

stveno nabitih frazah-in teh je v Schubertu res obilo. Violinist Ivan Rabaglia se je v dveh desetletjih spremenil iz nekoliko vihregavega mladincu v bolj umirjenega in klasično čistega instrumentalista, ki išče absolutno sozvočje s kolegom čelistom, pianist Alberto Miodini pa zna svojo igro idealno prilagoditi godalcema, ki ju zvok klavirja nikoli ni preglasil, temveč se je stapljal v enovitem interpretativnem hotenju ter oplemenil muziciranje z jasnimi vezinami. Nobe nega osladnega oklevanja v izbiri tempa, tekoča, a istočasno spevna in agogično prosta izvedba je dokazala zavidljiv nivo komornega ansambla.

Med dvema Schubertovima trioma je št.2 v Es-duru op.100 za spoznanje bolj popularen, morda tudi zato, ker ga je režiser Stanley Kubrick uporabil v svojem filmu Barry Lyndon: čudoviti, nostalgični Andante je osrčje skladbe, ki je prezeta s tragiko; kljub igrivemu Scherzu in navidezno sproščenemu zaključku, se tema violončela vrača in vrine kot neizbežna usoda, ki je noben optimističen akord ne more končno pregnati. Obe umetnini sta nastali v neverjetno plodovitem poslednjem letu Schubertovega življenja in tudi biografski podatek nas opozarja na njuno enkratnost.

Enrico Bronzi je postal protagonist, ki je z drhtečim muziciranjem izpel bolestno lepoto, kar pa ne pomeni, da sta kolega igrala podrejene vlogi: interpretacija je bila prav lep primer komornega muziciranja, idealna prispoloba demokratičnega sožitja, kjer si vsak posameznik prizadeva za skupni rezultat.

Nadvušenim aplavzom se je Parmski trio zahvalil z dvema dodatkoma, Allegrettom iz Beethovenovega Trija op.70 št.2 in odlomkom iz Schumannovih Sechs Stücke in kanonischer Form op.56 v priredbi Theodora Kirchnerja.

Katja Kralj

REVIJE ZA MLADE IN OTROKE - Druga letošnja številka

Jesensko obarvan Galeb

Dobršen del revije je namenjen besedilom otroške in mladinske književnosti - Odlika revije so ilustracije

sikaj o življenu tega pisatelja ter o njegovih najbolj priljubljenih knjigah, med katere sodi knjiga Lukec in njegov škorec. In kdo ne pozna Kekca? No, prav gotovo ga poznamo vsi, Marjeta Zorec pa je pripravila prispevek, v sklopu katerega lahko izvemo, kako je navrhani Kekc srečal mogočnega Prisanka in gorsko vilo Škratico. Živali pa so tudi tokrat spregovore v prispevku Klariše M. Jovanovič, ki tokrat piše o zviti lisici in naivnem volku.

Stalnica Galeba so tudi pesmice, v tokratni izdaji pa je njihov izbor še posebej pesster. Zelo zanimiva je uvodna pesmica, ki govorji o duševno bolanljih ljudeh. Zvezdana Majhen v pesmici Prestavljeni svetovi na zelo nežen način piše, kako je po psihično obolelih treba biti obziren in nam svetuje, naj na te ljudi nikoli ne kažemo s prstom: »Ta človek je nor«. Ta pesmica je posvečena svetovnemu dnevu duševnega zdravja, ki ga obhajamo 10. oktobra. Sezonsko obarvani sta pesmica Toneta Pavčka z naslovom Letni časi in pesmica Martine Legiš z na-

slovom Oktober, z jesenjo pa je povezana tudi pesem Žige Gombača Tetka angina. Praznično vsebino ima pesmica Bine Štämpe Žmavc Deklica obišče grob, Vida Močkin-Pauer pa je prispevala pesmico o kralji Avi. Naj povemo, da vse omenjene pesmice krasijo pisane in slikovite ilustracije.

Literarni del revije nato bogatijo tudi neumetnostna besedila, v sklopu katerih se mladi uporabniki lahko urijo v jezikoslovju, za spretne prstke pa skrbi likovna rubrika Jasne Merkù, ki nam tokrat svetuje, kako risati na brusni-smirkov papir. Proti koncu revije so zbrane križanke in dopolnjevanke, revije Galeb pa si nikakor ne moremo predstavljati brez rubrike Šolarji pišejo in rišejo, v kateri je mogoče brati spise učencev škedenjske osnovne šole Ivan Grbec - Marica G. Stepančič, risbe pa so prispevali učenci naslednjih osnovnih šol: Pinko Tomazič - Trebče, Fran Milčinski - Katinara, Albert Sirk - Križ in Ivan Grbec - Marica G. Stepančič - Škedenj. (sc)

Škafarjev Oča na festivalu v Estorilu

Film Oča režiserja Vlada Škafarja je vključen v tekmovalni program mednarodnega filmskega festivala, ki med 5. in 14. novembrom poteka v portugalskem Estorilu. Film se je uvrstil med 12 evropskih filmskih naslovov, ki so po besedah organizatorjev že dosegli zasluženo pozornost v programih najpomembnejših festivalov. Ob Škafarjevem filmu so se v tekmovalni program uvrstili filmi, kot so Aurora romunskega režiserja Cristija Puiuja, premierno prikazan na zadnjem festivalu v Cannesu, Tilva Roš srbskega režiserja Nikole Ležaića, ki so ga predvajali v Locarnu in Sarajevu, Sublimno življenje španskega režiserja Daniela Villamediane, ki je bil prav tako na ogled v Locarnu, in nemški film V senci Thomasa Arslana, ki je bil premierno predstavljen na festivalu v Berlinu, je sporočila vodja promocije in trženja Filmskega sklada RS Nerina T. Kocjančič.

Film o očetu in sinu, ki preživita dan v naravi, je nastal v produkciji Gustav filma. V glavnih vlogah sta nastopila Milivoj Roš in Sandi Šalamon. Direktor fotografije je Marko Brdar, oblikovalec zvoka Julij Zornik. Producent filma je Frenk Celarc.

Filmu je na letošnjem Festivalu slovenskega filma v Portorožu strokovna žirija namenila vesno za fotografijo, mladi Sandi Šalamon pa je bil za vlogo sina nagrajen z vesno za posebne dosežke. Šalamon je za igro v filmu Oča prejel še Stopovo nagrado za najboljšega igralca.

Po beneškem festivalu v septembru je za film Oča to drugi mednarodni filmski festival. Po Estorilu bo film na sporednu na ljubljanskem Liffu.

Festivala pot ga bo do januarja vodila v Tallinn, Göteborg in Rotterdam. (STA)

GLEDALIŠČE LA CONTRADA Ujeta v domišljiji svet spektakla

Kaj se zgodi, če te domišljisko delo, denimo tipična angleška komedija, ujame med svoje junake in ti onemogoči vrnitev v realno življenje? To je tema prijetne in zabavne predstave Intrappolati nella commedia (Ujeti v komediji), s katerem sta komika Lillo in Greg ta konec tedna gostovala v tržaški Bobbiovih dvoranah v okviru sezone gledališča La Contrada.

Lillo in Greg, s pravim imenom Pasquale Petrolo in Claudio Gregori, sta po izvoru avtorja komičnih stripov. Ko je njuna založniška hiša propadla, sta svojo ustvarjalnost preizkusila na področju demencialne glasbe in se s svojo skupino uveljavila na nekaterih pomembnih festivalih tovrstnega žanra. Uspeh je seveda prisel s komičnimi televizijskimi nastopi, naj omenimo le oddaje Ottavo nano za državno mrežo RAI in Mediasetovo Le Iene, medtem ko sta zdaj že nekaj sezona med avtorji in voditelji popoldanski radijske oddaje 610 (sei uno zero) na drugem kanalu RAI. Njuna komičnost je izrazito razpoznavna in se navezuje na ustaljene in takoj prepoznavne obrazce in situacije današnjega bogatega in razvejanega kolektivnega imaginarija, denimo od filmov do reklamnih spotov.

V predstavi, katere avtor je Claudio Gregori - Greg, se tako navezuje na žanr sofisticirane meščanske angleške komedije: glavna junaka, verjetno glasbeniki, ki iščeta dvorano za nastop, si ogledujeta prazno gledališče, v katerem je še postavljena scena zadnje predstave z naslovom Žena za Thomasa; nenadoma dvorana in oder zaživita in reveža se znajeta med junaki gledališčega dela, o katerem nimata pojma. Medtem ko spoznavata, da edini izhod iz predstave vodi v nagradno televizijsko igro, se začnata proti lastni volji istovetiti z igranimi liki, enako kot drugi nastopajoči, ki ohranjajo le drobce spomina o svoji identiteti resničnih ljudi.

Režiser Mauro Mandolini je duhovito izpeljane mu besedilu vlij pravi ritem in skupaj z igralci ustvaril prijetno predstavo s številnimi priložnostmi za smeh. Poleg Lilla in Grega nastopajo Ilaria Amaldi, Danilo De Santis, Fabrizio Sabatucci in Chiara Sani, ki nudijo učinkovite parodije na različne gledališčne žanre, saj je namenjena komedija Žena za Thomasa na začetku postavljena v začetek dvajsetega stoletja v krog bogate rodbine, nato kot nekoliko črno obarvana drama sredi prejšnjega stoletja in slednji kot musical iz šestdesetih let. Avtorja glasbe sta Claudio Gregori in Attilio Di Giovanni, koreografija je Cristina Pensiero, scenograf je Luca Amodio, kostumografski Mara&Marina. (bov)

DŽAKARTA - Indonezija druga etapa azijske turneje Ameriškega predsednika

Med ZDA in muslimanskimi državami povečano zaupanje

Barack Obama in Susil Bambang Yudhoyon podpisala sporazum o globalnem partnerstvu

DŽAKARTA - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj v Džakarti z indonezijskim kolegom Susilom Bambangom Yudhoyonom podpisal sporazum o globalnem partnerstvu med državama. Ob tem je na skupni novinarski konferenci ocenil, da so ZDA storile napredok na poti izboljšanja odnosov z muslimanskimi državami, da pa je treba še veliko storiti. »Nismo povsem odpravili določenih nesporazumov in nezupanja, ki že dolgo obstajajo, a mislimo, da smo na dobiti poti,« je dejal Obama na novinarski konferenci z gostiteljem države z največjim številom muslimanskega prebivalstva na svetu, saj je v Indoneziji muslimanov kar 90 odstotkov.

V odgovoru na vprašanje o rezultatih njegove politike do muslimanskega sveta več kot leto dni po govoru o tem vprašanju v Egiptu junija 2009 je Obama poudaril, da so prizadavanja ZDA za izboljšanje odnosov z muslimani »iskrena in trajna«, da pa jih mora nadaljevati.

Ceprav vprašanja terorizma in skrajnežev prevladujejo v napetostih med muslimanskim in zahodnim svetom, je prioriteta njegove administracije v tem, da se morajo odnosi širiti onkraj varnostnih vprašanj. »Skupščino graditi mostove in širiti stike z muslimanskimi državami,« je dejal.

Predsednika sta danes sklenila sporazum o globalnem partnerstvu, katerega cilj je okrepitev sodelovanja med državama na področju varnosti, ki je ključno za ZDA zaradi strateškega položaja Indonezije, pa tudi na področju gospodarstva, boja proti krčenju gozdov in izmenjanju studentov.

S partnerstvom želi Indonezija, kot navaja francoska tiskovna agencija AFP, oblikovati enakopraven odnos z ZDA, s tem pa potrditi svoj položaj prve gospodarske sile Jugovzhodne Azije in članice skupine G20. Indonezija, ki ima 240 milijonov prebivalcev in je bogata s surovinami, je lahko zahtevna, saj jo snubijo z vseh strani, še posebej Kitajska, ki je v indonezijsko infrastrukturo, energetiko in rudništvu vložila že več deset milijard dolarjev.

Obama je še izrazil resnično veselje, da se je po 39 letih znova vrnil Indonezijo, kjer je v Džakarti živel med letoma 1967 in 1971 s svojo sedaj že pokojno mamo in očimom Indonezijcem. Priznal pa je, da je »malce izgubljen«, saj se ob nekot mirnih avenijah prestolnice sedaj dvigajo stolnice.

»Čudovito je, da sem tu, ceprav vam moram priznati, da je človek malce izgubljen, ko nek kraj, kjer je živel kot otrok, obiše kot predsednik,« je dejal novinarjem. »Krajina se je povsem spremenila. Ko sem bil tukaj prvič leta 1967, so se ljudje vozili s koliesi rikšami. Sedaj kot predsednik pa ne morem prometa niti videti, saj zaprejo vse ulice, ceprav vem, da je premet v Džakarti zelo gost,« je dodal.

Obama je zaradi domačih zadetkov že dvakrat odpovedal obisk Indonezije, tokrat pa ga bo, kot so sporočili iz Bele hiše, moral skrajšati za dve uri zaradi vulkanskega pepela, ki ga že nekaj dni bruha vulkan Merapi na Javi. V sredo zato ne bo obiskal pokopališča junakov v Džakarti. Tako, kot je bilo načrtovano, pa bo obiskal mošejo neodvisnosti, Istiqlal, v Džakarti, ki je največja mošeja v Jugovzhodni Aziji, predaval pa bo tudi na indonezijski univerzi.

Obama bo nato v sredo odpotoval v Južno Korejo, kjer se bo udeležil vrha skupine G20. To bo tretja poletja njegove azijske turneje, ki jo je začel v soboto v Indiji. Po vrhu skupine G20 bo odpotoval še na Japonsko, kjer se bo udeležil vrha Azijsko-paciškega foruma za gospodarsko sodelovanje (Apec). (STA)

Ameriški in indonezijski predsednik med zdravico

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Kljub kritikam Ban Ki Moona Izrael brani odločitev o gradnji novih stanovanj

JERUZALEM - Izraelske oblasti branijo ponedeljkovo odločitev o gradnji 1300 novih stanovanj v Vzhodnem Jeruzalemu, ki je tarča ostrih kritik v svetu. Kot so včeraj poudarili v uradu izraelskega premiera Benjamina Netanjahuja, se Izrael ni nikoli strinjal z ustavljivo gradnjo v Vzhodnem Jeruzalemu, poroča ameriška tiskovna agencija AP. »Jeruzalem ni naselbina, je prestolnica izraelske države,« med drugim piše v sporočilu iz urada izraelskega premiera. Kot dodajajo, Izrael ne vidi povezave med mirovnim procesom in načrti razvoja Jeruzalema.

Odločitev o širjenju soseske Har Homa z 978 stanovanji in gradnji 320 novih stanovanj v soseski Ramot je Izrael sporočil v ponedeljek, v neugodnem času za Netanjahuja, ki je trenutno na obisku v ZDA.

Glavni palestinski pogajalec Sajeb Erekat je v odzivu na novico o gradnji novih stanovanj v Vzhodnem Jeruzalemu v ponedeljek Netanjahuja obtožil, da je

Novim židovskim naselbinam na palestinskom ozemlju noče biti konca

ANSA

odločen uničiti mirovna pogajanja. »Upali smo, da bo Netanjahu v ZDA odpotoval, da bi ustavil judovsko naseljevanje, a jasno je, da je odločen uničiti pogajanja,« je obžaloval Erekat.

Izraelci in Palestinci so neposredno v pogajanja obnovili septembra, a so že po treh tednih zamrila, ker Izrael ni podaljšal moratorija na gradnjo novih ju-

dovskih naselbin na Zahodnem bregu, ki je potekel 26. septembra. Ta moratorij se sicer ni nanašal na Vzhodni Jeruzalem. A tudi gradnja novih stanovanj za Izraelce v Vzhodnem Jeruzalemu, ki ga Palestinci želijo za prestolnico svoje države, vedno znova sproža nezadoljivo in predstavlja dodatno oviro v pogovorih med Izraelci in Palestinci. (STA)

ZAGREB - Sumljivo poslovanje hrvaških državnih družb

Bivši hrvaški premier Ivo Sanader pod drobnogledom v treh preiskavah

ZAGREB - Bivši hrvaški premier in sedanji neodvisni poslanec Ivo Sanader je predmet preiskave v treh primerih sumljivega poslovanja državnih družb - Hrvatskih avtocest (Hac), Hrvatskega elektrogospodarstva (Hep) ter oglaševalskega zasebnega podjetja Fimimedia, so včeraj poročali hrvatski mediji. Sanader je tako prvi predsednik hrvaške vlade, ki je pod drobnogledom tožilstva in policije, poudarja Večernji list. Dodaja, da je Sanader v ospredju preverjanja več sto tisoč evrov vrednih sumljivih pogodb med podjetjem Skladgradnja iz Imotskega in Hrvatskimi avtocestami.

Časnik spominja, da je bil eden izmed lastnikov Skladgradnje, Slaven Žužul, lani v priporu zaradi sumljivih pogodb za barvanje predorov na avtocesti proti Splitu, za katere je Hac plačal več kot tri milijone evrov.

Mediji poročajo, da je Sanader tudi vplival, da je Hep fiktivno zaposilil povratnika iz Avstralije Rada Buljubašića, ki je prejemal visoko plačo, ne da bi dejansko delal v elektrogospodarstvu.

Sanaderja povezujejo tudi z afero s Fimi-Medio, ki naj bi opravljala oglaševalske storitve za več javnih podjetij in ministrstev na podlagi domnevnega »priporočila« Sanaderja, ki je imel leta 2007 na vlasti srečanje z direktorji in predstavniki ministrstev, na katerem naj bi bilo dogovorjeno sodelovanje. O tem naj bi preiskovalcem pričal bivši direktor uprave hrvaških carin Mladen Barišić, ki se je udeležil omenjenega srečanja. Barišić je bil tesen sodelavec Iva Sanaderja in blagajnik takrat še njegove vladajoče stranke HDZ. Policisti so ga prijeli letos poleti, priznal pa naj bi, da je del denarja v gotovini nesel prav Sanaderju.

Ivo Sanader

hrvaški mediji omenjajo tudi bivšega tiskovnega predstavnika vlastne in lastnika agencije za stike z javnostmi Ratka Mačka.

Hrvatski mediji so še poročali, da je nov blagajnik HDZ Branko Bačić letos državnem tožilstvu predal torbo, v kateri je bilo približno dva milijona kun in 300.000 evrov, ali skupaj približno 600.000 evrov. Ni znano, ali je to storil takoj po odstavitevi Barišića s položaja blagajnika HDZ ali po tem, ko je Barišić končal v priporu.

Nekdanji premier Ivo Sanader je prejšnji teden odločno zanikal vse obtožbe ter obtožil premierko Jadranko Kosor in podpredsednika sabora Vladimirja Šeksu, da proti njemu izvajajo politični pregon. Sicer pa hrvaški mediji ocenjujejo, da se je močno zožil obroč preiskovalcev okoli Sanaderja, ki naj bi bil poleg navedenih vpletjen še v druge sumljive posle. (STA)

Slovenskemu državljanu Kosu sodijo zaradi genocida

SARAJEVO - Sojenje slovenskemu državljanu Francu Kosu in soobtoženim zaradi sodelovanja v genocidu v Srebrenici leta 1995 se bo v BiH začelo 14. decembra, je danes odločilo sodišče v Sarajevu, poroča tiskovna agencija Federacije BiH Fena. Sojenje se bo tako na prošnjo tožilstva začelo mesec dni kasneje, kot je bilo sprva predvideno. Tožilstvo namreč čaka na izročitev še ene osebe, ki je osušljena sodelovanja pri genocidu v Srebrenici. Identite še enega osušljjenca danes niso razkrili. Na sojenju bodo sicer zaslišali več kot 60 prič tožilstva in obrameb. Obtožnica sicer Kosa in tri soobtožene Stanka Kojić, Vlastimirja Golijana in Zorana Goronja bremeni sodelovanja v uboju več kot 8000 moških in dečkov julija 1995. Kot piše v obtožnici, so Kos kot polveljnik, Kojić, Goljan in Goronja pa kot pripadniki 10. diverzantskega odreda glavnega štaba vojske Republike srbske streljali na ujetnike. Kos in Kojić naj bi po množičnem poboju poleg tega iskala morebitne preživele in jih nato ubila s streli iz pištole.

Vsak peti prebivalec BiH živi z 1,5 evra na dan

SARAJEVO - Vsak peti prebivalec Bosne in Hercegovine živi z 1,5 evra na dan, kar zadošča le za kruh in mleko, je opozorilo Združenje potrošnikov Federacije BiH. Po podatkih Svetovne banke se je od leta 2009 do 2010 zmanjšalo število revnih prebivalcev v BiH za 10 odstotkov, več kot polovica prebivalcev je na robu preživetja, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. Predsednik združenja potrošnikov Mesud Lakota je dejal, da ga ne preseneča, da je večina družin močno zadolžena, saj so številni za preživetje prisiljeni najemati kredite. Lakota je ob tem navedel podatke Svetovne banke, po katerih skoraj 74 odstotkov zadolženih gospodinjstev za vračanje dolgov porabi najmanj petino svojega dohodka, 59 odstotkov pa za odplačevanje dolgov namenja več kot tretjino prejemkov. Tudi upokojenci so v zelo slabem položaju. Po podatkih Zveze držav upokojencev Federacije BiH okoli 60 odstotkov upokojencev v BiH živi v ekstremni revščini. 215.000 upokojencev prejema pokojnino, ki je manjša od 150 evrov. Kar 20.000 prebivalcev BiH mora preživeti z enim obrokom dnevnim, ki ga dobijo v ljudski kuhinji. 700.000 ljudi živi pod pragom revščine, gre pa za ljudi, katerih mesečni dohodki ne presegajo 120 evrov.

GORICA - Pokrajina dosledno uveljavlja slovenščino in furlanščino

Dvojezični obrazci na civilni motorizaciji

Pokrajinski uradi prevedli vloge za izdajo vozniškega dovoljenja in za operacije v zvezi z motornimi vozili

Demartinova in
Di Matteo (levo),
dvojezični obrazec

BUMBACA

Slovensko-italijanski in furlansko-italijanski obrazci so z današnjim dnem na razpolago v uradih civilne motorizacije v Goricci, tako da je odslej mogoče izpolniti dvojezične vloge za izdajo in obnovo vozniškega dovoljenja ter za operacije v zvezi z motorimi vozili in njihovi priklopni.

Novost so včeraj predstavili pokrajinski odbornik Maurizio Di Matteo, podpredsednica pokrajine Roberta Demartin ter funkcionarji Lara Carlot in Marjeta Kranner. »Na podlagi deželnega zakona št. 23 iz leta 2007 je pokrajina prevzela pristojnosti, ki zadevajo promet in ki so vezane na delovanje civilnih motorizacij. Zaradi tega prihajamo v stik z zelo visokim številom uporabnikov, saj je na civilni motorizaciji letno vloženih okrog 20.000 prešenj. Na podlagi tako velikega števila stikov, ki jih imajo prebivalci naše pokrajine s civilno motorizacijo, smo se odločili za prevod v slovenščino in furlanščino obrazcev, ki so najbolj razširjeni,« pravi odbornik Maurizio Di Matteo in poudarja, da vloge za izdajo in obnovo vozniškega dovoljenja ter za operacije v zvezi z motornimi vozili in njihovi priklopni predstavljajo 85-odstotkov vseh dokumentov, ki jih pripravijo na civilni motorizaciji.

»Naši uradi so opravili izjemno delo in v prevod obrazcev vložili ogromno truda. Tudi sama govorim furlansko, številnih tehničnih izrazov, ki so jih vključili v obrazce, pa nisem poznala. To potrjuje, da je prevod tovrstnih dokumentov zelo pomemben tudi za razvoj določenega jezika, ki ga ne gre uporabljati samo na kulturnem področju, pač pa v vseh sferah vsakdanjega življenja,« poudarja pokrajinska podpredsednica Roberta Demartin in opozorja, da manjšinski jezik z vstopom v javno administracijo večuje svojo življenjskost, saj ni več vezan le na preteklost, pač pa postane sredstvo vsa-kdanjega sporazumevanja.

»Naši obrazci so lahko za zgled tudi tržaški in videnski pokrajini,« pravi Lara Carlot, funkcionarka pokrajinskega urada za javna dela in mobilnost, medtem ko Marjeta Kranner iz jezikovnega urada opozarja, da s prevajanjem tovrstnih obrazcev orjebo ledino. »Slovenščina in furlanščina sta vstopili v javno upravo leta 1999, zato pa pri prevajaju opravljamo tudi določene jezi-

kovne izbire glede posameznih terminov,« pojasnjuje Krannerjeva in poudarja, da bi treba sklicati tehnično omizje s pokrajino Trst in Videm, na njem pa bi usklajevali projekta na jezikovnem področju. »Tako bi se ne zgodilo, da bi morda prevajali iste obrazce, pač pa bi vsak izmed nas poskrbel za nekaj novega,« razlagata Krannerjeva.

Na predstavitvi novih dvojezičnih vlog je bil prisoten tudi pokrajinski tajnik SSO Walter Bandel, ki je čestital pokrajinskim upraviteljem za trud, vložen v ovrednotenje manjšinskih jezikov. Dvojezični obrazci bodo na voljo pred okenci civilne motorizacije, tako da po njih ne bo treba posebej spraševati uslužbencev in bodo na razpolago uporabnikom. (dr)

POKRAJINA »Kandidata mora izbrati vsa koalicija«

»Enrico Gherghetta je bil pred štirimi leti izbran za predsedniškega kandidata goriške leve sredine s koaličnimi primarnimi volitvami. Če sedaj Demokratska stranka z njim ni več zadovoljna in ga hoče zamenjati, se mora o svojem namenu pogovoriti s celotno levosredinsko koalicijo.« Tako podutarajo predstavniki levičarskih strank in gibanj na Goriškem, ki se že nekaj mesecov intenzivno sezajajo in se pripravljajo na skupen nastop na pokrajinskih volitvah prihodnjega leta.

Pri snovanju skupne liste in volilnega programa sodelujejo predstavniki Levice, ekologije svobode, Stranke komunistične prenove, Zelenih in Foruma za Gorico ter neuvrščeni levičarji, ki si želijo, da bi se levica poenotila ne le na pokrajinski ravni. Med zadnjim srečanjem zagovornikov poenotene levice, ki je potekalo v ponedeljek v Gradišču, so poseben podpare namentili pokrajinskim volitvam in očitnih razhajanjih v Demokratski stranki, znatriga katere se v zadnjih časih pojavljajo novi kandidati za predsedniško tekmo na pokrajini.

»Zaskrbljeni smo, saj so se po časopisih pojavile vesti, da naj bi Demokratska stranka razmišljal o internih primarnih volitvah, na katerih naj bi z Gherghetto tekmoval sedanji župan iz Fare Alessandro Fabbro. Š tem se seveda ne strinjam, saj bi moral vsa levosredinska koalicija odločiti, ali potrdi zaupanje Gherghetti brez internalnih glasovanj ali pa se izpeljejo primarne volitve na koalični ravni,« poudarjajo člani omenjenih levičarskih gibanj in strank.

GORICA Trojna mobilizacija za porodniški oddelek

Potem ko je deželna vlada FJK ohnila pri življenju goriški porodniški oddelek do leta 2012 in tako zamrnila že napovedano ukinitve, so se za njegovo dokončno rešitev in ohranitev mobilizirali generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, župan Gorice Ettore Romoli ter deželni svetniki desne sredine Roberto Marin, Gaetano Valenti in Federico Razzini.

»Povečati moramo privlačnost goriškega porodniškega oddelka, saj se bomo le tako približali 500 porodom, ki so potrebni za njegov nadaljnji obstoj. To lahko storimo le s povečanjem in izboljšanjem storitev, zato bi morali zagotoviti prisotnost pediatrov vseh štiriindvajset ur na dan, mamicam pa nuditi možnost porodov z epiduralno analgezijo,« pravi direktor zdravstvenega podjetja Cortiula, ki je prepričan, da je potrebno učinkovite povezati porodnišnici iz Gorice in Tržiča, hkrati pa je treba razviti sodelovanje s tržaško pediatrično bolnišnico Burlo Garofalo.

Iz goriške občine so včeraj sporočili, da pristopajo k pobodi »1.000 palloncini per la ri-nascita« (Tisoč balonkov za prerođenje), ki jo odbor »Voglio nascere a Gorizia« (Hocem roditi se v Gorici) prireja v soboto, 13. novembra, ob 11. uri pred goriško bolnišnico. Pobudo podpira župan Romoli. »Dežela je za obdobje dveh let zamrnila zaprtje goriškega porodniškega oddelka, tako da imamo čas za njegovo oživitev,« poudarja župan in poziva k čim bolj enotni mobilizaciji za ohranitev porodniškega oddelka.

Resolucijo z zahtevo po ohranitvi goriške porodnišnice je včeraj vložil deželni svetnik Ljudstva svobode Roberto Marin, podpisala pa sta jo tudi njegov strankarski kolega Gaetano Valenti, sicer že goriški župan, in deželni svetnik Severne lige Federico Razzini. »Povezati je treba porodnišnici iz Gorice in Tržiča, zato pa ne gre zapreti ne ene ne druge,« potrdi Marin in opozarja, da vsak porod v goriški porodnišnici stane manj kot porodi v drugih bolnišnicah dežele. »Goriška pokrajina je v zadnjih letih izgubila veliko oddelkov in služb, poleg tega pa bi se po morebitnem zaprtju goriške porodnišnice mamice iz občin na desnem bregu Soče odpravljale rojevat na Videmsko, kar pomeni, da bi bilo goriško zdravstveno podjetje iz ekonomskoga vidika še dodatno oškodovano,« poudarja Marin.

MOŠ - Zaposleni v podjetju Bertolini iskali pomoč v Gorici

Deželna vlada napovedala sklic pogajalskega omizja

Delavci podjetja
Bertolini
na goriškem
županstvu

FOTO P.A.

Zaposleni v podjetju Bertolini iz Moša so včeraj iskali pomoč pri goriškem županu Ettoremu Romoliu. Z njim so se na županstvu v Gorici sestali delavci, ki živijo na območju goriške občine in so s svojimi sodelavci iz drugih krajev zaskrbljeni za svoje delovno mesto. Kot znano se bo konec meseca za 69 delavcev podjetja Bertolini zaključila redna dopolnilna blagajna, kaj bo zatem, pa zaenkrat še ni znano.

Goriški župan Ettore Romoli se je takoj po srečanju postavljal v stik z deželnim odborniku za delo Angelo Brandi, ki je za torko sklical pogajalsko omizje, ob katerega bodo sedli predstavniki lastništva podjetja iz Moša in sindikati. Na torkovem

srečanje se bodo pogovarjali o izredni dopolnilni blagajni in o drugih ukrepih za rešitev podjetja iz krize. Romoli je včeraj zagotobil, da bo skupaj z županjem iz Moša in z deželno vlado približe sledil zadevi, saj je treba čim prej razumeti, katere so razvojne možnosti podjetja.

Na včerajšnjem srečanju z delavci iz podjetja Bertolini je bila prisotna tudi občinska odbornica za socialne službe Silvana Romano, ki je pojasnila, katero ukrepe je lani sprejela goriška občina za nudenje pomoči družinam v stiski zaradi gospodarske krize in izgube delovnih mest. Romanova se je z delavci dogovorila, da se bodo prihodnji teden še enkrat srečali.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

vključno vabi na proslavo ob praznovanju

40-letnice ustanovitve,

ki jo bomo obeležili s kulturnim programom in predstavitvijo knjige

107 naših azzurrov - nostri Azzurri

v petek, 12. novembra 2010 ob 20. uri

v Športnem centru Zarja v Bazovici

VREME - V raznih krajih pokrajine včeraj odpravljali posledice silovitega deževja

Nekaj cest še zaprtih, gasilci izpraznili kleti

Pretok Soče se je znižal zaradi snega v gorah, Vipava pod štirimi metri višine - Ocenjujejo škodo

V raznih krajih goriške pokrajine so včeraj odpravljali posledice silovitega deževja, ki je v nedeljo in ponedeljek marsikje povzročilo velike težave v prometu in ponekod tudi gmotno škodo. Gasilci so izpraznili zadnje poplavljene kleti na Krminsku in Polaču na območju občine Foljan-Redipulja, kjer so zaradi zemeljskega usada morali zapreti tudi občinsko cesto. Občinska uprava je že napovedala, da bo vložila na deželo prošnjo za pomoč za odpravljanje posledic neurja. Še vedno zaprta je tudi pokrajinska cesta št. 14, ki povezuje Brčan z Dolenjam in ki jo je v raznih točkah poplavila narasla Idrija. Zaradi meteorne vode je bila nekaj časa zaprta tudi pokrajinska cesta št. 5 v kraju Fratta, v Ronkali pa so tehniki pokrajine preverjali, zakaj niso delovale, kot bi morale, črpalke podvoza na novi cesti za Gradež. Deželnini odbornik Luca Ciriani je medtem sklical srečanje z župani iz najbolj oškodovanih občin iz goriške in videmske pokrajine, ki bo jutri na sedežu civilne zaščite v Palmanovi.

Včeraj so bili na terenu člani števerjanske ekipe civilne zaščite, ki so preverili, ali je Grojnice povzročila kaj škodo. V noči na ponedeljek je namreč narasla voda grozila cesti pod Ščednem, ki so jo zaradi tega zaprli. Ogrožena je bila tudi ena hiša ob Grojnicu, k sreči pa se gladina potoka ni dvignila toliko, da bi voda zalila notranje prostore. Zaradi obilnega dežja so v nedeljo nekaj časa zaprli tudi cesto med nekdajnim mejnim prehodom pri Jazbinah in križiščem s cesto, ki vodi v Moš.

Pretok reke Soče je včeraj zaradi znižanja meje sneženja na 800 upadel. V ponedeljek so v Solkanu izmerili nekaj več kot 1.000 metrov kubičnih vode, včeraj popoldne pa okrog 700. Tudi Vipava včeraj ni povzročala večjih skrbiv, saj se je popoldne njena gladina znižala pod štiri metra višine. Popoldne je pretok sicer nekoliko narastel, vendar večjih težav naj ne bi šlo pričakovati. Sovodenjski občinski odbornik Slavko Tomšič je vsekakor napovedal, da bodo Vipavo nadzorovali tudi danes in v prihodnjih dneh. (dr)

Največ dežja je v noči na ponedeljek padlo na območju Brd, tako da je voda zalila tudi igrišče za golf pri Koprivnem

BUMBACA

LIONS VOGRSKO Tisoč evrov za prizadete v poplavah

Predsednik Lions kluba Vogrsko, Dragan Valenčič je županu občine Renče-Vogrsko, Alešu Buciku, in županu Mirna-Kostanjevice, Zlatku Martinu Marušiču, predal donacijo v višini 1.000 evrov za prizadete v septembrskih poplavah v obeh občinah. Valenčič je pojasnil, da so se v Lions klubu Vogrsko septembra odločili, da bodo novogoriškemu Rdečemu križu za potrebe prizadetih ob poplavah namestili še 1.200 evrov za 100 paketov prehrane, ki bodo v naslednjih dneh predani tistim, ki to najbolj potrebujajo.

Župan Mirna-Kostanjevice Marušič je ob tej priložnosti postregel s še svežimi, a dokončnimi podatki o višini škode ob poplavah. V mirenski občini, kjer je voda med 17. in 19. septembrom zalila 108 objektov, je skupna škoda znašala 1.355.000 evrov, od tega 915 tisoč evrov na objektih, 206 tisoč evrov na javni infrastrukturi, za 120 tisoč evrov škoda je bilo na kmetijskih zemljiščih, 75 tisoč evrov pa na kmetijskih predelkih. Stroški intervencije so znašali 39 tisoč evrov, za odvod 118 ton kosovnih odpadkov pa je šlo več kot 19 tisoč evrov. Marušič je poudaril še, da v omenjenem znesku ni upoštevana škoda na vodotokih, ki se jih ni vzdrževalo, in izrazil prepričanje, da bi bila v primeru ustrezne vzdrževanja vodotokov, kar je v pristojnosti države, škoda zagotovo manjša.

V občini Renče-Vogrsko je znašala škoda ob septembrskih poplavah 799 tisoč evrov. Kot je povedal župan Bucik, je bilo poplavljenih šest poslovnih in 28 stanovanjskih objektov. Pojasnil je tudi, da so bili v občini deležni dveh poplavnih valov, prvega, ko je narasla Vipava divjala proti Mirnu, in drugega, ko se je voda vrnila iz Mirna. »Država bi moral nameniti več denarja za vzdrževanje vodotokov in narediti celovito študijo varovanja povodja reje Vipave,« je sklenil Bucik. (nn)

NOVA GORICA Deževje ni povzročalo težav

Za razliko od ponedeljka, ko je obilno deževje na Goriškem povzročilo kar nekaj težav, tako da so morali novogoriški gasilci črpati vodo iz dyanastij objektov, so bile razmere včeraj kljub napovedim, da bodo narasli pritoki Soče in Vipave in da bo na običajnih poplavnih območjih prišlo do prelivanja vode, bistveno boljše.

Gasilci včeraj niso izvedli nobene intervencije na terenu. Tudi pridržani civilne zaščite niso imeli dela, ravno tako v Centru za obveščanje, kjer do 16. ure popoldne niso prejeli nobenega klica na pomoč. Že popoldne pa si je razmere na nekaterih zemeljskih plazovih v novogoriški občini ogledal geolog. Kot je povedal Bogdan Zoratti, občinski svetovalec za zaščito in reševanje, si je geolog ogledal stanje na zemeljskih plazovih v Šmihelu, v Lokah in v Braniku ter na nekaterih manjših plazovih in usadih ter ugotovil, da trenutno nobeden od njih ne predstavlja nevarnosti. Zoratti je še dodal, da so v zvezi z zemeljskimi plazovi govorili predvsem o tem, kdaj in kako jih sanirati. Kljub včerajšnjim ugodnim razmeram pa je izrazil rahlo zaskrbljenost zaradi včerajšnje vremenske napovedi, po kateri naj bi se padavine znova okrepile v noči na današnji dan. (nn)

ŠTANDREŽ - Mobilizirani starši o jedilnikih v vrtcih Zahtevajo obogatitev malic in pravočasno dogovarjanje

Srečanje v štandreški župnijski dvorani

INOVATIVNOST

V Sloveniji spodbude, v Italiji pa ugodnosti

STOJAN ŠČUKA

FOTO N.N.

S prvo od desetih regionalnih podjetniških delavnic so se v Primorskem tehnološkem parku v Vrtojbi pred nekaj dnevi začele priprave na letošnje, že četrto tekmovalje »Start:up Slovenija«. Namenjeno je vsem talentiranim posameznikom z inovativnimi podjetniškimi idejami, ki želijo zagnati oziroma so že zagnali svoje podjetje in bi radi uresničili svoje podjetniške ambicije. Tekmovanje organizira Tovarna podjemov skupaj z Javno agencijo za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI), slovenskim ministrstvom za gospodarstvo, Tehnološkim parkom Ljubljana in Poslovni angeli Slovenije.

Na delavnici so potencialni podjetniki, inovatorji, študenti ipd. izvedeli, kdo in kako jim lahko pomaga na podjetniški poti, kako do denarja in kako doseči podjetniški preboj. Kot je povedal Urban Lapajne iz Tovarne podjemov, je tekmovanje namenjeno mladim inovativnim podjetjem, starim do tri leta. Pojasnil je še, da je prva faza tekmovanja osredotočena na podjetniške ideje, v drugi fazi pa mora vsak od sodelujočih pripraviti poslovni načrt, ključni dokument v tekmovanju, in ustavoviti podjetje. Tej fazi sledi izbor petih finalistov, izmed katerih bo najboljši koncem aprila v Mariboru prejel 10 tisoč evrov nagrade, namenjene vlaganju v razvoj. »Kriteriji ocenjevanja so inovativnost podjetniške ideje, tržni potencial, globalna ambicioznost, kompetentnost podjetniške ekipe in raven razvitosti same podjetniške ideje,« je še povedal Lapajne in dodal, da bo zmagovalno podjetje prejelo še letno podjetniško usposabljanje in umetniški kristalni kipec ter izrazil prepričanje, da je največja nagrada za zmagovalca medijsko prepoznavnost, ki odpira vrata novim poslom. »Podjetja, finalisti iz prejšnjih let, vsa uspešno poslujejo in uresničujejo svoje napovedi iz poslovnih načrtov,« je poudaril Lapajne. Na vprašanje, kam v Sloveniji po denar, nasvet in razvojno podporo, kar je bila ena glavnih tem delavnice, pa je pojasnil, da je vrlada skupaj z ministrstvom za gospodarstvo, JAPTI-jem, podjetniškim skladom in tehnološko agencijo razvilo super podporno okolje, v katerem imajo podjetniki vse pogoje za svojo rast in razvoj. Ob tem podpornem okolju, ki ga je zgradila država, pa obstaja še vrsta institucij, ki tistim najbolj ambicioznim in inovativnim ponuja dodatno podporo. »To so na primer Poslovni angeli Slovenije, skladi tveganega kapitala, pa tudi banke se obračajo proti mladim podjetnikom. Najbolj ambiciozni niso omejeni na Slovenijo, zato jih skušamo v okviru tekmovanja povezati tudi z mednarodnimi investitorji,« je dejal Lapajne in pristavil, da takim tekmovalcem omogočajo tudi udeležbo na mednarodnih konferencah, kjer lahko spoznajo globalne igralce oziroma strateške partnerje ali investitorje.

Glede na to, da deluje Primorski tehnološki park tik ob državni meji, smo njegevoga direktorja Stojana Ščuka prosili za primerjavo spodbud za inovativno podjetništvo v Sloveniji in Italiji. »V Italiji ni takih spodbud za inovativno podjetništvo kot pri nas, obstajajo pa druge ugodnosti - davčne olajšave in ugodnejši krediti, kar velja za širšo Evropo in kar pri nas pogrešamo. Pri nas imamo tudi subvencije za prva tri leta poslovanja podjetja, v tujini pa je več potencialnih investitorjev,« je povedal Ščuka in pojasnil, da v slovenskem podpornem okolju deluje več italijanskih inovativnih podjetij, ne pozna pa nobenega takega slovenskega podjetja, ki bi delovalo onkraj meje. Na podlagi tega dejstva je sklenil, da so pogoji za razvoj inovativnih idej v Sloveniji boljši. (nn)

ŠAH - Mojster Pino Lakovič po vrnitvi s svetovnega veteranskega prvenstva v Arcu

»Moja uvrstitev bi lahko bila še boljša«

Za zdaj še nima mlajšega naslednika - Najdlje igral več kot pet ur - En šahist umrl

Mojster Pino Lakovič iz Gorice, 73 let, je še vedno med našimi najboljšimi šahisti. Pravkar se je vrnil iz Arca na Gardskem jezeru, kjer je nastopil na 20. svetovnem veteranskem šahovskem prvenstvu. V ostri konkurenčni 224 tekmovalcev je osvojil 82. mesto (4. med italijanskimi šahisti); dosegel je šest zmag in bil petkrat premagan.

S svetovno konkurenco veteranov ste se preizkusil že stikrat.

Tako je. Moja uvrstitev je bila na prejšnjih prvenstvih vedno boljša, vendar sem letos prvič igral v tako težljivi konkurenčni. Ednega izmed nastopajočih je sicer med partijo zadela srčna kap; vsekakor pa več kot 200 tekmovalcev kaže, da se šah še vedno razvija. Veliko je bilo italijanskih šahistov, prisotni pa so bili igralci z vseh kontinentov. Zadnjo partijo sem odigral na primer s šahistom iz Avstralije.

Koliko ste igrali?

Vsak dan smo odigrali eno partijo, skupno jih je bilo torej v enajstih dneh enajst. Moški turnir je bil odprtega tipa, torej bi na njem lahko nastopile tudi ženske, ki pa se letos niso prijavile. Enaindvajset šahistik je igralo ločeno na ženskem turnirju. Moški smo bili starji 60 in več let, ženske pa več kot 50 let.

Ste bili vi med najstarejšimi?

Nekateri tekmovalci so bili še starejši, sodil pa sem med najstarejše tekmovalce.

Vas je kdo izmed nasprotnikov presenetil?

Ruski igralec Gružmann me je presenetil, sam pa sem naredil več napak v otvoritvi. Prav na tisti partiji sem namreč izbral otvoritev, ki je bila zame novost in sem jo prvič preizkusil na turnirju v Trstu, kjer sem se pripravljal na nastop v Arcu. V Trstu sem bil s tako potezo uspešen, Gružmann pa je najbrž otvoritev poznal in me presenetil.

Bili ste 82. Ste z rezultatom zadovoljni?

Pričakoval sem še višjo uvrstitev. Ker pa sem bil na jakosti lestevici pred turnirjem na 99. mestu, je 82. mesto vsekakor dober rezultat.

Koliko pa so trajale partije?

Približno pet ur. Jaz sem najdlje igral nekaj več kot pet ur.

Uspešnejši ste bili z belimi figurami. Zakaj?

Ker z belimi figurami imam na razpolago poteko več in lahko izbiram otvoritev. Ko pa igram s črnimi figurami se na nasprotnika pripravim tako, da pregledam

Pino Lakovič je na svetovnem veteranskem šahovskem prvenstvu osvojil 82. mesto med 224 tekmovalci. Bil je četrти med 40 italijanskimi šahisti

KROMA

njegove partie v svoji datoteki in ugotavljam, katero otvoritev največkrat izbira.

Ali je med članski in veteranskimi prvenstvi veliko razlik?

Razlike so. Šah je bolj primeren za mlade igralce, ne vem pa zakaj.

Ali imate med našimi mladimi kakega naslednika?

Še boljši od mene je bil Jan Bednarik, ki pa ga na žalost ni več v Gorici. Med ostalimi mladimi pa še ni nobenega, ki bi nastopal na mednarodnih turnirjih. (V.S.)

NOGOMET - Cicibani naših društev na Tržaškem (2)

Breg, Primorje in Zarja Gaja

Primorje znova po štirih sezona - Zarja Gaja na novem igrišču z umetno travo v Bazovici - Brežani tudi v telovadnici

Prejšnji teden smo predstavili ekipo cicibanov repenskega Krasa in kriške Vesne. Ta teden pridejo na vrsto še ekipa Brega, Primorja in Zarje Gaje.

Primorje se vrača na sceno po nekaj sezona »mrtvila«. Zadnjic je ekipa cicibanov proseškega društva nastopala v sezoni 2005/06. Predsednik Roberto Zuppini se že nekaj let trudi, da bi na Proseku obudili nogometno šolo. Letos jim je uspelo, čeprav ni bilo lahko. Primorje se mora soočati s konkurenco dveh »velikanov«, Krasa in Vesne, ki delujeta na istem območju v razmahu nekaj kilometrov. »Klub temu nam je letos uspelo in smo na to ponosni, čeprav nismo zelo številni,« je dejal predsednik Zuppini. Cicibane Primorja trenira Giampaolo Tomasi, ki je tudi igralec članske ekipе proseškega društva. Pomagata mu Franco Meriggiali in Mauro Siccaldi. Primorje nastopa skupaj z Bregom v tržaški skupini D. Rdeče-rumeni igrajo domače tekme ob sobotah na malem igrišču z umetno travo v naselju Svetega Nazarija pri Proseku, kjer tudi trenirajo dvakrat tedensko.

V skupini Primorja so tudi Brežani, ki jih že nekaj let trenira nekdajni trener združenih mladih ekip in Po-mldi Giorgio Stojkovic. Tržaški trener slovenskega porekla je odličen poznavalec naše nogometne stvarnosti, tako da se je v zadnjih let tudi naučil nekaj slovenščine. Brežani trenirajo dvakrat tedensko v športnem centru Silvana Kla-

Levo cicibani Zarje Gaje s trenerjem Vojkom Križmančičem in spremjevalcem W. Kalcem. Spodaj levo Breg s trenerjem Giorgiom Stojkovicem ter spremjevalcem A. Lorenzijem in E. Coslovichem. Spodaj desno Primorje s trenerjem Giampaolom Tomasijem ter spremjevalcem F. Meriggijolim in M. Siccardijem

KROMA

bian v Dolini. Na malem igrišču igrajo domače tekme ob torkih ob 17. uri. »Dva treninga tedensko sta premalo, da bi lahko otroci napredovali in se izboljšali. Vsekakor je naša mladina prezaposlena in ne igra samo nogomet,« je dejal trener Stojkovic, ki mu pomagajo nekdajni Bregov igralec Renato Sancin, Alessandro Lorenzi ter Ezio Coslovich. V zimskem času imajo Bregovi cicibani na razpolago tudi telovadnico.

V Bazovici že nekaj sezona vodi cicibane trener Vojko Križmančič, pomagača pa mu odbornika Mirjam Žagar in Walter Kalc. Cicibani vzhodno-kraškega društva trenirajo v športnem centru Zarja v Bazovici. »Velika pridobitev je novo malo igrišče 7:7 z umetno travo, ki ima tudi razsvetljavo. Uredili smo ga med poletjem in zdaj na njem igrajo tako mlajši kot člani in ljubitelji. Športni center je končno v polno zaživel,« je povedal Vojko Križ-

mančič. Pri Zarji Gaji trenirajo prav tako dvakrat tedensko. »V primeru slabega vremena, imamo na razpolago tudi manjšo telovadnico. Čeprav je tudi prav, da se otroci privadijo na dež in mraz, saj je to del nogometa,« je še dodal Križmančič.

Jesenski del prvenstva cicibanov se bo zaključil 4. decembra. Spomladanski del pa se bo začel marca prihodnje leto. V kratkem bomo poročali še o cicibanih naših društev na Goriškem. (jng)

NOGOMET

Ljubitelji Primorja začeli s tesnim porazom

Primorje Ljubitelji - C.r.o.g. TS 1:2 (0:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Vrse. PRIMORJE: Verri, Sedmak, Milič, Brajnik, Norman Princival, Guštin (Švab), Turco, Candotti, Vatta, Nedir Princival, Vrse.

Ljubitelji Primorja so novo sezono začeli s tesnim porazom. Proseški ljubitelji so nastopili v okrnjeni postavi, klub temu pa so večji del tekme držali vajeti igre v svojih rokah. Le nasprotnikov vratar je ubranil vse mogočne strele in tako odločilno prispeval k zmagi svoje ekipe. Gostje so prvič zdeli z nemogočega položaja, zmogoviti gol pa zabil v enajstmetrovke.

Deželna nogometna zveza preložila današnje tekme

Deželna nogometna zveza je sporočila, da so zaradi obilnega deževja in slabih vremenskih razmer v naši deželi, prenesli na kasnejši datum vse nogometne tekme, ki so bile na sporednu danes. Nocoj bi bili morali igrati državnih pokal elitne in promocijske lige. Danes popoldne v Visču ne bo niti treninga deželne mladinske reprezentance, na katerega so bili povabljeni tudi nogometni mladini pa še ni nobenega, ki bi nastopal na mednarodnih turnirjih. (V.S.)

BREG

Marco Coslovich, Aleksander Harej, Ivan Maver (vsi letniki 2000), Luca Lorenzi, Giulio Segarelli, Gabriele Palano, Alessandro Hervat, Manuel Gargiulo (vsi 2001), Jan Čermelj, Jan Sancin, Luka Lončar, Lorenzo Brundo, Jakob Gruden (vsi 2002)

Trener: Giorgio Stojkovic

Referenčna oseba: Giorgio Stojkovic (telefonska številka 3336819322)

Igrisko: Dolina

PRIMORJE

Jasmin Gruden, Gaja Orel, Daniel Golffetto (vsi 2000), Vladislav Dilovol, Daniel Ciacci (oba 2001), Kevin Milič, Michele Bukavec (oba 2002).

Trener: Giampaolo Tomasi

Referenčna oseba: Franco Meriggiali (telefonska številka 3932779229)

Igrisko: naselje Sv. Nazarija pri Proseku

ZARJA GAJA

Gabriel Cenci (2000), Alen Štoka Kralj, Alice Tognetti (oba 2001), Emilio Benčina, Luka Caruso Tomšič, Niko Kovačič, Denis Pitacco, Massimiliano Di Donato, Ivan Devetak, Martin Čufar, Rene Matassi (vsi 2002), Nikolaj Pavletič (2003)

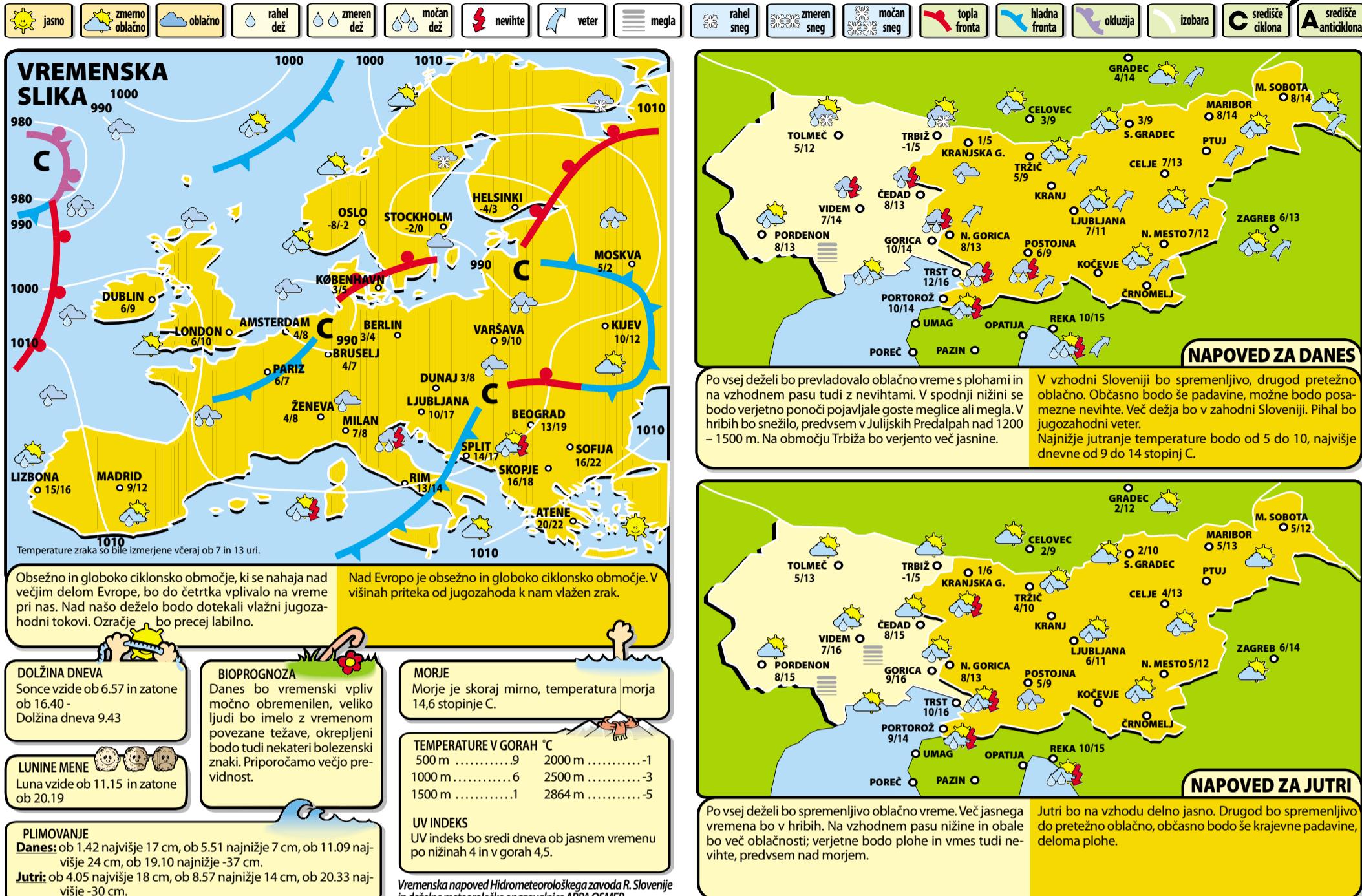
Trener: Vojko Križmančič

Referenčna oseba: Vojko Križmančič (telefonska številka 3345431375)

Igrisko: Bazovica

PRIMORSKIKIRIKI

PRED
NAROČNIŠKA
AKCIJA 2011

VSAKO JUTRO NA VAŠEM DOMU

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2011 **215,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2011**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljalni neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2011**, darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vsezainteresirane osebe pavabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2010 **vsako jutro na dom prejemali brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2011 se lahko plača do 31.1.2011:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik